

รายการอ้างอิง

1. สาธารณสุข,กระทรวง. กรมสำนักงานนโยบายและแผนสาธารณสุข. การสาธารณสุขไทย พ.ศ.2540 -2541. นนทบุรี : องค์กรวัสดุสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2542.
2. ปรีดา แต้อารักษ์, ปานบดี เอกะจัมปะ, สุทธิสารณ์ วัฒนมะโน, รุจิรา ทวีตัน, จุฑามาศ โภพีและ สุรศักดิ์ อธิคมานนท์. ข้อเสนอเพื่อการพัฒนาระบบบริการสุขภาพระดับดั้นของไทยในการปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติและใน(ร่าง) พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ. สำนักนโยบายและแผน สาธารณสุข : องค์กรวัสดุสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2543.
3. ทิพาวดี เมฆสวารค์. "ปฏิรูประบบราชการเพื่อความอยู่รอดของไทย" การปฏิรูประบบราชการ : ยุทธศาสตร์สำคัญของการเปลี่ยนแปลง. สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ. กรุงเทพฯ : กราฟิคฟอร์แมท(ไทยแลนด์), 2541.
4. สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ. องค์กรมหาชน:แนวคิด รูปแบบและวิธีการบริหารงาน. สำนักงานก.พ.. กรุงเทพฯ : กราฟิคฟอร์แมท(ไทยแลนด์), 2542.
5. ปลัดกระทรวงสาธารณสุข, สำนักงาน. กองนิติการ. พระราชนูญยติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542. พิมพ์ครั้งที่ 3. พิมพ์เล่มที่ 10. นนทบุรี : สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2542. (อัสดำเนา)
6. คณะกรรมการอิทธิการประชาสัมพันธ์สภา,r่างรัฐธรรมนูญ. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, 2540.
7. เจร์ด ธรรมรัชอาวีและคณะ. กระบวนการออกแบบบริการขององค์กรมหาชน. กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านแพ้ว, 2544. (อัสดำเนา)
8. มหาวิทยาลัยมหิดล,สถาบันวิจัยประชากรและสังคม. คัมภีร์สมาร์ท อบต. พิมพ์ครั้งที่ 2. เชียงใหม่ : มูลนิธิรักษ์ไทย (องค์การแคร์ประเทศไทย), 2542.
9. คณะกรรมการอำนวยการจัดทำแผนพัฒนาการสาธารณสุข. แผนพัฒนาการสาธารณสุขในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544). กรุงเทพฯ: องค์การส่งเสริมเทคโนโลยี, 2540.
10. ไชยยันตร์ กัมปนาทแสนยากร. แนวคิดและหลักการดำเนินงานเมืองน่าอยู่. เอกสารประกอบการอบรมโครงการเมืองน่าอยู่,หน้า 3, กรุงเทพฯ : องค์การส่งเสริมเทคโนโลยี, 2542.
11. International Labor Office. Participation by Employers' and workers' Organization in Economicand Social Planning. Geneva : International Labor Office, 1971.
12. ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. หลักการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : ห้องหุ้นส่วนไทยอนุรักษ์ไทย, 2526.
13. เจมศักดิ์ ปั่นทอง. การระดมประชาชนเพื่อการพัฒนาชนบท : การบริหารงานพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2527.

14. เพรตัน เดชะวินทร์. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพฯ: ศักดิ์สิ加การพิมพ์, 2527.
15. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. การบริหารการปักครองส่วนท้องถิ่น หน่วยที่ 1-7. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุโขทัยธรรมาธิราช, 2531.
16. ประพนธ์ ปิยรัตน์. การพัฒนาแบบมีส่วนร่วม. เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการเรื่องการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม. สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาชีวียน:มหาวิทยาลัยมหิดล, 2534.
17. วสันต์ ศิลปสุวรรณ, พิมพ์พรรณ ศิลปสุวรรณ. การวางแผนและประเมินผลโครงการส่งเสริมสุขภาพ: ทฤษฎีและการปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2 .คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพฯ : เจริญดีการพิมพ์, 2542.
18. Cohen, John. M. and Uphoff Norman T. Participation Place in Rural Development: Seeking Clarity through Specificity. World Development, 1980
19. นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพฯ : ศักดิ์สิ加การพิมพ์, 2527.
20. สุจินต์ ดาววีระกุล. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาหมู่บ้าน:ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านชนเผ่าเลิศการประกวดหมู่บ้านดีเด่นระดับจังหวัดครัวสารคีประจำปี 2527. วิทยานิพนธ์ปริญญาลัษณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.
21. ปราศรัติ วัลย์เสถียรและคณะ. กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา. 2543.
22. นิรันดร์ พิทักษ์วัชระ. การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการกำหนดนโยบายสาธารณะ. เวทีปฏิรูป. ปีที่ 2 ฉบับที่ 23 (กุมภาพันธ์2545) : 5
23. สมฤทธิ์ ลิมป์รัชต์วิชัย. บทบาทของอุปต.ต่อการพัฒนางานด้านสาธารณสุขของชุมชน : กรณีศึกษา องค์กรบริหารส่วนตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาชุมชนบทศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล, 2544.
24. มหาดไทย,กระทรวง. กรมการปักครอง. กฎระเบียบและข้อบังคับสภาร่าง定律และองค์กรบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพฯ : ส่วนท้องถิ่น, 2538.
25. ศุภล ศรีสุขวัฒนา. คู่มือปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบล เรื่องบทบาท อำนาจหน้าที่ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมตามกฎหมาย. นนทบุรี : สำนักพิมพ์กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2542.
26. สุดเขตต์ เข็มไทด์. อำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงานภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวกับการสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกบริหารกฎหมายและสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.
27. โกวิทย์ พวงงามและคณะ. การกิจอบรมและความเข้มแข็งของประชาคมตำบลในการจัดการกับปัญหาสุขภาพชุมชนระดับตำบล. มูลนิธิส่งเสริมการปักครองส่วนท้องถิ่น, 2543.

28. ประเกศ วงศ์. การส่งเสริมสุขภาพ : การปฏิรูปติดตามนุชช์ชาติ. วารสารหมอนามัย ปีที่ 8 ฉบับที่ 5 (มีนาคม – เมษายน 2542) : 30.
29. สาธารณสุข,กระทรวง. กรมการแพทย์. สถานการณ์โรคไม่ติดต่อของประเทศไทย พ.ศ. 2538และแนวโน้มมาตรฐานภาครัฐ. กรมการแพทย์, 2538.
30. สาธารณสุข,กระทรวง. สำนักนโยบายและแผนสาธารณสุข. เครื่องชี้วัดการประเมินผลการพัฒนาสุขภาพในส่วนของกระทรวงสาธารณสุขตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สามเจริญพาณิชย์, 2545.
31. ประเกศ วงศ์. สุขภาพในฐานะอุดมการณ์ของมนุษย์. วารสารหมอนามัย ปีที่ 9 ฉบับที่ 6 (พฤษภาคม – มิถุนายน 2543) : 13
32. โภวิทย์ พวงงาม และคณะ. ศักยภาพการบริหารขององค์กรบริหารส่วนตำบล ปัญหาและอุปสรรค. วารสารอาชีวศึกษาที่ 992 (12-20 มิถุนายน 2529) : 35
33. จรัส สุวรรณมาลา. สภาพตำบลและองค์กรบริหารส่วนตำบลศักยภาพและทางเลือกสู่อนาคต. คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
34. ลือชา วนรัตน์ และคณะ. การบริหารงานองค์กรบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษาจังหวัดเพชรบุรี สุโขทัย มหาสารคาม ปัตตานี วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน กพ., 2539.
35. สาธารณสุข,กระทรวง. สำนักนโยบายและแผนสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. สถานภาพความพร้อมขององค์กรบริหารส่วนตำบลและสถานีอนามัยในการดำเนินงานพัฒนาสาธารณสุขเพื่อรองรับการกระจายอำนาจจากท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์กรสงเคราะห์ททหารผ่านศึก, 2539.
36. สถาบันดำรงราชานุภาพ กองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง. บทบาทและความสัมพันธ์ของส่วนราชการในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพฯ : บริษัทบพิธการพิมพ์จำกัด, 2539.
37. เกรียงศักดิ์ อัตประเสริฐกุลและคณะ. องค์กรบริหารส่วนตำบลกับการบริหารจัดการงานสาธารณสุขมูลฐานในจังหวัดหนองคาย ศึกษาเฉพาะความเชื่อมั่นและคาดหวังของชุมชน. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย, 2539.
38. ศรีญา ยิบพิกุล. อำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบล ในการดำเนินงานภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุข ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสุพรรณบุรี. ปริญญาสาธารณสุข ศาสตรบัณฑิต คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.
39. ปริญญา ศรีภา. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์กรบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาหมู่บ้าน ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น. ภาคบันทึก ศึกษา ศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2540.

40. สุนี วงศ์คงคานะ และคณะ. บทบาทขององค์กรบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาสาธารณสุข ระดับตำบลชำนาญเมือง และอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี. เอกสารชุดวิชาการ2 โครงการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการและการวิจัย. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี, 2540.
41. ลือชา วนรัตน์ และคณะ. บทบาทขององค์กรบริหารส่วนตำบล ในงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัย สิ่งแวดล้อม. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักงานวิชาการ กรมอนามัย, 2540.
42. อดิศร วงศ์คงเดช. การสนับสนุนการพัฒนาด้านสาธารณสุขขององค์กรบริหารส่วนตำบล อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรปริญญาสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต คณะสาธารณสุขศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.
43. นันทิยา พัฒโนสกุล. ความมุ่งความคิดเห็นและการประสานงานของหัวหน้าสถานีอนามัยในการดำเนินงานสาธารณสุขร่วมกับองค์กรบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณีเฉพาะกรณีจังหวัดยะลา. ภาคนิพนธ์ปริญญาสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.
44. เกสร วงศ์วัฒนาภิจ. ความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของกรรมการบริหารองค์กรบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนางานสาธารณสุขในระดับท้องถิ่น. ภาคนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาประชารศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2542.
45. ธงชัย สุวรรณจิตต์. ความพร้อมและบทบาทในการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์กรบริหารส่วนตำบลจังหวัดชลบุรี. ภาคนิพนธ์หลักสูตรปริญญาสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2542.
46. ทองเพชร โสหนองบ้ำ. องค์กรบริหารส่วนตำบล(อบต.)กับการพัฒนางานสาธารณสุขกรณีศึกษาองค์กรบริหารส่วนตำบลชั้น 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์ การแพทย์และสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล, 2542.
47. ธรรมขันธ์ วงศ์ศรี, สายใจ เรืองศรีมั่น, ดาวชัย ไตรทิพย์, เสวຍ อุคำพันธ์, สม นาสข้าน, สมศักดิ์ พ่อ 'ไซยราช'. การศึกษาสถานการณ์และศักยภาพการพัฒนางานสาธารณสุขขององค์กรบริหารส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์. วารสาร สม.อีสาน ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 (มีนาคม 2542- มกราคม 2543) : 34
48. สัญชัย สุติพันธ์วิหาร. การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อปัญามลพิษทางน้ำจากชุมชนกรณีศึกษาเทศบาลเมืองภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2542.
49. วัลยภรณ์ ดวงสุวรรณ. การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมบึงขุนทด. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2533.

50. นริศ ข้านรักษ์. การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานพัฒนาชุมชนบทของสภាដ้ำบล ศึกษา เนื้อหาจังหวัดหนองบัวลำภู วิทยานิพนธ์ปริญญาพัฒนาบริหารศาสตร์มหาบัณฑิต (พัฒนา สังคม) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538.
51. สุรินทร์ หลักแหลม. ความรู้ ทัศนคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาวิทยาลัย ครุ วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
52. เดชา เลิศวีไล. ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานโรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สาขาวิชานุรักษ์ ศาสตร์) สาขาวิชาเอกการบริหารโรงพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.
53. ฉั้าน วุฒิกรร่วมรักษ้า. ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการสร้างงานในชุมชนบทศึกษาเฉพาะกรณี โครงการที่ได้รับรางวัลดีเด่น ต.ดังพยอม อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.
54. จรุณ ขุนทอง. ความตระหนักของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบล ในการอนุรักษ์แม่น้ำลำคลอง ในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539.
55. ลัดดาวรัตน์ อนุกุล. ปัจจัยหลายประการที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคมสงเคราะห์ของสตรีอาสาสมัคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2538.
56. สมเกียรติ ยุติธรรม. ความพร้อมของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการแก้ไข ปัญหามลพิษทางน้ำ ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาประชากรศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.
57. กฤษฎา ทองสัมภรณ์. ความพร้อมของคณะกรรมการบริหารส่วนตำบล ในการจัดการทรัพยากริมแม่น้ำในท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.
58. มนตรี ด้วงปรีกษา. ความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการมีส่วนร่วมในการจัด การทรัพยากริมแม่น้ำ. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตร์มหาบัณฑิต (สิ่งแวดล้อม) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.
59. สมใจ เข็มเจริญ. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากริมแม่น้ำศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลสะเตียน อำเภอสอง จังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2531.
60. เพลงพิณ มั่นอยู่. ความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของคณะกรรมการองค์การบริหาร ส่วนตำบล จังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.

61. กรณีกา ชมดี. การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจศึกษาและภารณีโครงการสารภี ตำบลท่าช้าง อำเภอชาราบ จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524.
62. นวลนภา กิตติภูล, อันุชิตสว่างแจ้ง. ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการงานสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลภายใต้งบประมาณใหม่ จังหวัดตราด ปี พ.ศ. 2543. วารสารสาธารณสุขมูลฐาน ภาคกลาง ปีที่ 16 ฉบับที่ 1(ตุลาคม – พฤศจิกายน 2543) : 56
63. พรสวาร์ พราภรณ์จนวงศ์. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลในจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2539.
64. สุเชษฐ์ มีไมตรีจิต. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลศึกษากรณีอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2540.
65. พรพิพพ์ อุ่นโภมล. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหัวหน้าฝ่ายสุขาภิบาลและป้องกันโรคของโรงพยาบาลชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกบริหารสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล, 2532
67. มหาดไทย, กระทรวง. กรมการปกครอง กองราชการส่วนตำบล. ข้อมูลสภาพตำบลและอบต. ปี 2543. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อาสารักษ์อดีนแคน กรมการปกครอง, 2543.
68. ภิรมย์ กมลรัตนกุล. มนต์ชัย ชาลาประวัրตโน. ทวีสิน ตันประยูร. หลักการทำวิจัยให้สำเร็จ. พิมพ์ครั้งที่ 2. บริษัท เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น จำกัด, 2543.
69. กัลยา วนิชย์บัญชา. การวิเคราะห์สถิติเพื่อการตัดสินใจ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์กรบริหารส่วนตำบลในการดูแลสุขภาพประชาชน

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์กรบริหารส่วนตำบล ในการดูแลสุขภาพประชาชน อำเภอบ้านแพ้วและอำเภอกระทุม จังหวัดสมุทรสาคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโท สาขาวิชา เกษตรศาสตร์ชุมชน คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. แบบสอบถามนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกอบต. ในการดูแลสุขภาพประชาชน คำตอบที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถามจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำมาประมวลผลเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการปฎิบัติงานด้านสาธารณสุขที่มีต่อประชาชน ชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงโปรดระบุความร่วมมือจากท่าน ในการตอบแบบสอบถามดังกล่าวตามความเป็นจริง โดยคำตอบจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ ผลการวิจัยก็จะเป็นการเสนอในภาพรวม ซึ่งจะไม่ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานที่ท่านพึงจะได้รับทั้งสิ้น

3. แบบสอบถามนี้ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพประชาชน

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพ และข้อเสนอแนะ

หมายเหตุ

บริการทางการแพทย์และสาธารณสุข หมายถึง บริการที่ทางสถานบริการสาธารณสุขเปิดให้บริการ เช่น การรักษาพยาบาล การส่งต่อผู้ป่วย การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคต่าง ๆ การป้องกันอุบัติเหตุอุบัติภัย การให้สุขศึกษา การฉีดวัคซีนป้องกันโรค ทันตกรรม การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพื้นฟูสุภาพแก่กลุ่มผู้ป่วยต่าง ๆ การให้คำปรึกษา งานสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม การสนับสนุนงานสาธารณสุขมูลฐาน(ศสมช.) ฯลฯ (ข้อ16,17)

กระบวนการบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการในการจัดระบบการทำงาน การแต่งตั้งคณะกรรมการ การประชุม การวางแผน การกำหนดเป้าหมายและทิศทางในการทำงาน การติดตาม กำกับและประเมินผล และ การจัดการทรัพยากร (ข้อ 18,19)

สถานบริการสาธารณสุขในชุมชน หมายถึง ศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน (ศสมช.) สถานีอนามัย (สอ.) และโรงพยาบาลชุมชน (รพช.) ที่ตั้งอยู่ในชุมชนนั้น

ทรัพยากร หมายถึง เงิน กำลังคน องค์ความรู้ วัสดุอุปกรณ์ คุณภาพฯ

แบบสอบถาม

การมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์กรบริหารส่วนตำบล ในการดูแลสุขภาพประชาชน
ตอบที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ใน □ หน้าข้อความที่เป็นจริง และเติมคำลงในช่องว่าง

สำหรับผู้วิจัย
□□4-5
□□□□□□□6-12
□13
□□14-15
□16
□17
□18
□19
□20
□□□□□21-26
□27
□□28-29
□30
□□□□□□□31-37
□38
□□□□□□□39-45

<p>15. ท่านเคยได้รับข้อมูลข่าวสารด้านสาธารณสุข(เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย)หรือไม่</p> <p>☐ ไม่เคย</p> <p>☐ เคย จากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ช่อง)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ศึกษาด้วยตนเอง ☐ เพื่อนสมาชิก ☐ อสม. ☐ ศสมช. ☐ สถานีอนามัย ☐ โรงพยาบาลชุมชน ☐ อบต. ☐ ประชุม/สัมมนา ☐ สื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ☐ อื่น ๆ (ระบุ) 	สำหรับผู้วิจัย
	☐ 46
	☐ ☐ ☐ ☐
	☐ ☐ ☐ 47-56
16. ในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา ท่านเคยไปใช้บริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขที่สถานีอนามัย ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของท่านหรือไม่	
☐ ไม่เคย เพราะ..... (ตอบได้มากกว่า 1 ช่อง)	☐ 57
☐ ไม่เจ็บป่วย ☐ ไม่มีความจำเป็นต้องไป ☐ ไม่ครั้คร้า ☐ อื่น ๆ (ระบุ)	☐ ☐ ☐ 58-61
☐ เคย เป็นอย่างไรในเรื่อง	
◆ ความสะอาดภาครวนเร็ว ☐ ดีมาก ☐ ดี ☐ ไม่ดี ☐ ไม่ดีอย่างยิ่ง	☐ 62
◆ คุณภาพการรักษาพยาบาล ☐ ดีมาก ☐ ดี ☐ ไม่ดี ☐ ไม่ดีอย่างยิ่ง	☐ 63
◆ การดูแลเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่ ☐ ดีมาก ☐ ดี ☐ ไม่ดี ☐ ไม่ดีอย่างยิ่ง	☐ 64
◆ "ได้รับการส่งต่อไปสถานบริการอื่น" หรือไม่	
☐ ไม่เคย	
☐ เคย เป็นอย่างไรในเรื่องความเหมาะสมและประสิทธิภาพของระบบส่งต่อ	☐ 65
☐ ดีมาก ☐ ดี ☐ ไม่ดี ☐ ไม่ดีอย่างยิ่ง	☐ 66
◆ โดยรวมท่านพอใจกับระบบบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขของสถานี	
อนามัย เพียงใด ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ ไม่พอใจ	☐ 67
17. ในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา ท่านเคยไปใช้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขที่โรงพยาบาลชุมชน(บ้านแพ้ว/กระทุมແບນ)ในอำเภอของท่านหรือไม่	
☐ ไม่เคย เพราะ..... (ตอบได้มากกว่า 1 ช่อง)	☐ 68
☐ ไม่เจ็บป่วย ☐ ไม่มีความจำเป็นต้องไป ☐ ไม่ครั้คร้า ☐ อื่น ๆ (ระบุ)	☐ ☐ ☐ 69-72
☐ เคย เป็นอย่างไรในเรื่อง	
◆ ความสะอาดภาครวนเร็ว ☐ ดีมาก ☐ ดี ☐ ไม่ดี ☐ ไม่ดีอย่างยิ่ง	☐ 73
◆ คุณภาพการรักษาพยาบาล ☐ ดีมาก ☐ ดี ☐ ไม่ดี ☐ ไม่ดีอย่างยิ่ง	☐ 74
◆ การดูแลเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่ ☐ ดีมาก ☐ ดี ☐ ไม่ดี ☐ ไม่ดีอย่างยิ่ง	☐ 75
◆ "ได้รับการส่งต่อไปสถานบริการอื่น" หรือไม่	
☐ ไม่เคย	
☐ เคย เป็นอย่างไรในเรื่องความเหมาะสมและประสิทธิภาพของระบบส่งต่อ	☐ 76
☐ ดีมาก ☐ ดี ☐ ไม่ดี ☐ ไม่ดีอย่างยิ่ง	☐ 77
◆ โดยรวมท่านพอใจกับระบบบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขของโรงพยาบาลชุมชนในเขตอำเภอท่าน เพียงใด ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ ไม่พอใจ	☐ 78

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพประชาชน
คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

ระดับการมีส่วนร่วม

- 5 = หมายถึง ท่านได้ปฏิบัติกิจกรรมนั้น มากที่สุด (ร้อยละ 81 - 100)
 4 = หมายถึง ท่านได้ปฏิบัติกิจกรรมนั้น มาก (ร้อยละ 61 – 80)
 3 = หมายถึง ท่านได้ปฏิบัติกิจกรรมนั้น ปานกลาง (ร้อยละ 41 - 60)
 2 = หมายถึง ท่านได้ปฏิบัติกิจกรรมนั้น น้อย (ร้อยละ 21 - 40)
 1 = หมายถึง ท่านไม่ได้ปฏิบัติกิจกรรมนั้นหรือปฏิบัติน้อยที่สุด(ร้อยละ 0 - 20)

ข้อ	กิจกรรม / คำถาม ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วม					สำหรับผู้ วิจัย
		5	4	3	2	1	
1.	การศึกษาชุมชน การสำรวจปัญหาด้านสาธารณสุขของชุมชนโดยใช้ข้อมูลจากแบบความ จำเป็นพื้นฐาน(จปฐ.)						☐ 168
2.	อบต. สถานบริการสาธารณสุข ,องค์กรต่าง ๆ และประชาชน ร่วมค้นหาและ วินิจฉัยปัญหาสุขภาพที่เกิดขึ้นในชุมชนโดยการจัดกิจกรรมเวทีประชาคม						☐ 169
3.	อบต. และสถานบริการสาธารณสุข ในชุมชน(ศสส.,สถานีอนามัย,โรง พยาบาลชุมชน) แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเรื่องสุขภาพ ซึ่งกันและกัน						☐ 170
4.	อบต.ไม่ได้นำข้อมูลปัญหาด้านสาธารณสุข ของสถานบริการสาธารณสุขใน ชุมชน มาประกอบในการจัดทำแผนโครงการแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุข						☐ 171
5.	ท่านและสมาชิก อบต.ทุกคนมีโอกาสเสนอความคิดเห็นในที่ประชุมสภา อบต.ในเรื่องการพัฒนางานสาธารณสุข ได้อย่างอิสระ						☐ 172
6.	ไม่จำเป็นต้องสำรวจปัญหาสุขภาพอนามัย และความเจ็บป่วยของประชาชน ในพื้นที่ เพราะไม่ใช่น้ำที่						☐ 173
7.	การวางแผน ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผน และตัดสินใจ เพื่อพัฒนาระบบบริการด้าน สาธารณสุขในชุมชน						☐ 174
8.	ท่านขอความร่วมมือไปยังสถานบริการสาธารณสุขในชุมชน องค์กรต่าง ๆ และประชาชน เพื่อจัดทำแผนโครงการแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขร่วมกัน และกำหนดไว้ในแผนพัฒนาตำบลของ อบต.						☐ 175
9.	ท่านเห็นว่าไม่สมควรให้มีแผนงานด้านสาธารณสุข ลงในแผนพัฒนาตำบล ของอบต. เพราะมีหน่วยงานอื่น เช่น สถานีอนามัย ทำอยู่แล้ว						☐ 176

ข้อ	กิจกรรม / คำตาม ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
10.	ร่วมผลักดันให้ อบต. วางแผนตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือจัดสร้างทรัพยากรสนับสนุน โครงการ/กิจกรรมด้านสาธารณสุขของสถานบริการ สาธารณสุขในชุมชน					
11.	จัดประชุม เพื่อกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดทำโครงการ/กิจกรรม ด้านสาธารณสุข ของ อบต. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
12.	ในการวางแผนจัดกิจกรรมแก้ปัญหาด้านสาธารณสุข ต้องทำตามความต้องการของสมาชิก อบต. ส่วนใหญ่ ไม่จำเป็นต้องสอดคล้อง กับปัญหานั้น ท่องถิน และความต้องการของประชาชน					
13.	การเสนอแผนงาน/โครงการแก้ปัญหาด้านสาธารณสุขในชุมชน แก่ หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงพยาบาลชุมชน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เพื่อขอการสนับสนุนงบประมาณหรือทรัพยากร(องค์ความรู้ คน เงิน)เพิ่มเติม					
14.	การจัดทำแผนงาน/โครงการแก้ปัญหาด้านสาธารณสุข โดยการจัดประชุม ประชาชน กลุ่ม/องค์กรต่าง ๆ และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง					
	การดำเนินงาน					
15.	ให้สุขศึกษาประชาสัมพันธ์ด้านสาธารณสุขในเรื่องป้องกันโรค รักษา ส่งเสริมสุขภาพ พื้นฟูสภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อม แก่ประชาชนในพื้นที่					
16.	การจัดสวัสดิการด้านสาธารณสุขเพื่อช่วยเหลือประชาชน เช่นการจัดทำบัตร สวัสดิการรักษาพยาบาลถ้วนหน้า (บัตรทอง) แก่ผู้มีรายได้น้อย ผู้พิการ					
17.	สนับสนุนให้ อบต. จัดสร้างทรัพยากรเพิ่มเติม ให้กับสถานบริการสาธารณสุข ในชุมชน(คสมช. ,สอ. ,พพช.) เพื่อไปแก้ไขปัญหาสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ เช่น การจัดซื้อยา และเวชภัณฑ์ ครุภัณฑ์ทางการแพทย์					
18.	ท่านไม่สนับสนุนให้ อบต. จัดสร้างทรัพยากร และร่วมทำกิจกรรมของ ชุมชน , กลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน เช่น ชุมชนอาสาสมัครสาธารณสุข ชุมชนผู้สูงอายุ กลุ่มผู้พิการ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มกีฬา					
19.	อบต. ไม่ได้ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานแก้ไขปัญหาสาธารณสุข ทั้งนี้เพื่อให้ความสะดวก รวดเร็ว และ ไม่ยุ่งยากในการปฏิบัติ					
20.	การป้องกันปัญหาสุขภาพในเด็ก เช่น สงเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ จัดทำ โครงการอาหารกลางวันและอาหารเสริม(นม)ในโรงเรียน					
21.	การสงเสริมสุขภาพประชาชน เช่น การจัดหาสถานที่ออกกำลังกาย และ อุปกรณ์กีฬาต่าง ๆ					
22.	การจัดหาทรัพยากร เช่น คน วัสดุ เงิน ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ และสื่อต่าง ๆ มา สนับสนุนการจัดทำกิจกรรมด้านสาธารณสุข ของอบต.					

ข้อ	กิจกรรม / คำตาม ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
23.	การซักชวนผู้อื่นบริจาคเงิน วัสดุ อุปกรณ์ให้แก่สถานบริการสาธารณสุขในชุมชน					
24.	การให้ความร่วมมือและช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่ของสถานบริการสาธารณสุขต่าง ๆ ในการดำเนินงานดูแลสุขภาพประชาชน					
25.	การจัดหาอาคาร สถานที่ในการจัดบริการสาธารณสุข แก่ประชาชน เช่น หน่วยแพทย์เคลื่อนที่					
26.	การป้องกันควบคุมอุบัติเหตุอุบัติภัย					
27.	การส่งเสริม ให้สถานที่ปรุ่ง ปะกอบ และจำหน่ายอาหารในพื้นที่ มีการปรับปรุงคุณภาพให้ได้มาตรฐาน เช่น การควบคุมคุณภาพอาหาร					
28.	การคุ้มครองผู้บริโภคด้านอาหาร ยา และเครื่องสำอาง และวัตถุมีพิษ					
29.	การส่งเสริมการแพทย์แผนไทย เช่น การนวดแผนไทย การใช้สมุนไพร					
30.	การส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ป้องกันและ แก้ไขภาวะสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษ					
31.	การจัดหนี้ดื่มน้ำใช้ สะอาด และส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ ได้บริโภคน้ำที่สะอาดปราศจากเชื้อโรค ปลอดภัยในการบริโภค					
32.	การรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ และกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล					
33.	การป้องกันควบคุมโรคติดต่อ เช่น โรคอุจจาระร่วง ไข้เลือดออก โรคพิษสุนัขบ้า โรคเอดส์ เป็นต้น					
34.	การป้องกันยาเสพติด					
35.	การออกข้อบังคับต่ำบลที่เกี่ยวกับงานสาธารณสุข					
การรับผลประโยชน์						
36.	ท่านและครอบครัวไปใช้บริการที่สถานอนามัยมากน้อยเพียงใดทั้งด้านการส่งเสริมสุขภาพ การรักษาพยาบาล การป้องกันโรค การฟื้นฟูสภาพ					
37.	ท่านและครอบครัวไปใช้บริการที่โรงพยาบาลชุมชนมากน้อยเพียงใดทั้งด้านการส่งเสริมสุขภาพ การรักษาพยาบาล การป้องกันโรค การฟื้นฟูสภาพ .					
38.	ไม่อยากร่วมจัดทำแผนงาน/โครงการด้านสาธารณสุข ซึ่งใช้บประมาณน้อย ค่าตอบแทนไม่มี ผลที่ได้มักไม่เป็นมาตรฐาน ไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน					
39.	อบต. และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต่างคนต่างจัดทำแผน/โครงการแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุข เพื่อให้เกิดผลงานเป็นของตนเอง					
40.	ท่านมีความภูมิใจ และยินดีกับความสำเร็จของผลงานด้านการดูแลสุขภาพประชาชน ที่ อบต. จัดทำเอง หรือให้บประมาณสนับสนุนแก่น่วยงานอื่น ที่สามารถแก้ปัญหาสุขภาพของประชาชนได้อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ					

ข้อ	กิจกรรม / คำถ้า น ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
41.	ก่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในการทำงานร่วมกัน มีความสามัคคี มีพลังในการพัฒนางานด้านสาธารณสุขให้สำเร็จได้ด้วยดี					
42.	การร่วมดำเนินงานในการดูแลสุขภาพประชาชน ทำให้ท่านเป็นที่ยอมรับของประชาชนมากขึ้น ผลงานให้ได้รับความร่วมมือในการพัฒนางานด้านอื่น ๆ หรือเป็นผลดีต่อการสมัครเลือกตั้งสมาชิก อบต. ครั้งต่อไป					
43.	การร่วมดำเนินงานในการดูแลสุขภาพประชาชน อย่างเต็มความรู้ความสามารถ ผลงานให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดี และจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป					
44.	การติดตามและประเมินผล ร่วมประชุมกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามแผน/โครงการแก้ปัญหาสุขภาพประชาชนเพื่อจัดทำแผนการติดตามและประเมินผล					
45.	ผลักดันและสนับสนุนให้ อบต. ตั้งงบประมาณรายจ่ายและจัดสรรวรรภยากรในการออดติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามแผนพัฒนาตำบล					
46.	ออกเยี่ยมเยือน สอบถามความคิดเห็น พร้อมทั้งสังเกตพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินผลกิจกรรมสาธารณสุขต่าง ๆ และนำมาแก้ไขปรับปรุง และพัฒนาต่อไป					
47.	สอดส่อง และดูแล การใช้งบประมาณของ อบต. และสถานบริการสาธารณสุขในชุมชนให้ถูกต้องในปริมาณ และเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมทางด้านสาธารณสุข					
48.	เมื่อมีปัญหาในการดำเนินงานดูแลสุขภาพประชาชน ท่านมีส่วนร่วมแนะนำ วิธีการในการแก้ไขปัญหานั้น และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ					
49.	ท่านมีส่วนร่วมในการ กำกับ ดูแล การดำเนินงานด้านสาธารณสุขของ สถานีอนามัยในเขตความรับผิดชอบของท่าน					
50.	ท่านมีส่วนร่วมในการ กำกับ ดูแล การดำเนินงานสาธารณสุข ของโรงบาลชุมชน(บ้านแพ้ว/กระหุ่มแบบ) ในอำเภอท่าน					
51.	ในระหว่างการดำเนินงานตามแผน/โครงการด้านสาธารณสุขท่านไม่เคยเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานให้แตกต่างจากที่กำหนดไว้ในแผนงานและถึงแม้จะมีคุ้มครองเกิดขึ้นก็ตาม					

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพประชาชน

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ต้องกับความเป็นจริงของท่านและเติมคำในช่องว่าง

ระดับความสำคัญของปัญหา

- 5 หมายถึงท่านหรือองค์กรของท่านมีปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วม มากที่สุด
- 4 หมายถึงท่านหรือองค์กรของท่านมีปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วม หาก
- 3 หมายถึงท่านหรือองค์กรของท่านมีปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วม ปานกลาง
- 2 หมายถึงท่านหรือองค์กรของท่านมีปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วม น้อย
- 1 หมายถึงท่านหรือองค์กรของท่านมีปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วม น้อยที่สุด

ข้อ	ชื่อปัญหา	ระดับความสำคัญ ของปัญหา				
		5	4	3	2	1
	ปัญหาขององค์กร(อบต.)					
1.	ขาดบุคลากร/ขาดความรู้/ประสบการณ์					
2.	ขาดงบประมาณในการสนับสนุน					
3.	ขาดวัสดุอุปกรณ์/เทคโนโลยีทันสมัย/การสื่อสาร					
4.	ขาดความร่วมมือจากประชาชน/อสม.					
5.	ขาดความชัดเจนของนโยบาย/การบริหารจัดการ/โครงสร้าง องค์กร/บทบาทหน้าที่/กฎหมาย/ข้อมูลข่าวสาร					
	ปัญหาของบุคคล					
6.	ติดภารกิจในการประกอบอาชีพส่วนตัว					
7.	การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการดูแลสุขภาพไม่ ต่อเนื่อง หรือไม่เคยประสานงานเลย					
8.	สมาชิกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคนอื่น ๆ ไม่เห็นความสำคัญ ของกิจกรรมสาธารณสุข					
9.	ท่านไม่มีโอกาสได้เสนอแนวคิดในการจัดกิจกรรมด้าน สุขภาพอนามัย					
10.	การเขียนโครงการสาธารณสุขค่อนข้างยาก					
11.	ปัญหาอื่น ๆ (ระบุ).....					

**ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม
ในเรื่องการมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพประชาชน**

การศึกษาชุมชน(การสำรวจปัญหา).....

การวางแผนด้านสาธารณสุข.....

การดำเนินงานด้านสาธารณสุข

การส่งเสริมสุขภาพ.....

การป้องกันโรค.....

การวิเคราะห์ยาบาล.....

การพื้นฟูสุภาพ.....

การรับผลประโยชน์.....

การติดตามและประเมินผล.....

อื่น ๆ .....

ความคิดเห็นของท่านจะมีคุณค่าและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาบทบาท
หน้าที่ด้านสาธารณสุขของหน่วยงานท่าน และหน่วยงานด้านสาธารณสุขต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
และผู้ทำวิจัยด้วย **ขอความกรุณาท่านช่วยกรอกข้อความ และตรวจสอบอีกครั้งว่าได้เติม
ข้อความครบถ้วนสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้**

ภาคผนวก ๖

พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระราชบัญญัติ
สภารាជบัญญัติ
พ.ศ. ๒๕๗๗

กฎมิผลอดุลยเดช ป.ร.
 ในไว้ ณ วันที่ ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๗๗
 เป็นปีที่ ๔๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารของตำบล จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัตินี้ไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภารាជบัญญัติและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๗๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๙๖ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล ศุภบาล ฯ และราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น แต่ไม่รวมถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“นายอำเภอ” หมายความรวมถึงปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำสำนักงานอำเภอด้วย

“ตำบล” หมายความว่า ตำบลตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ที่อยู่นอกเขตหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และในกรณีที่ตำบลใดมีพื้นที่อยู่ทั้งในและนอกเขตหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ให้หมายความถึงเฉพาะพื้นที่ที่อยู่นอกเขตหน่วยการบริหารส่วนท้องถิ่น

“คณะกรรมการบริหาร” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

“กรรมการบริหาร” หมายความว่า กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้แก่กระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับหรือประกาศที่มีผลเป็นการท้าไปเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

สภากำบล

มาตรา ๖ ในตำบลนึงให้มีสภากำบลสภานึงมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้สภากำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคล

ส่วนที่ ๑

สมาชิกสภากำบล

มาตรา ๗ สภากำบลประกอบด้วยสมาชิกโดยตำแหน่งได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านของทุกหมู่บ้าน ในตำบล และแพทย์ประจำตำบล และสมาชิกซึ่งได้รับเลือกตั้งจากราษฎรในแต่ละหมู่บ้านในตำบลนั้น เป็นสมาชิกสภากำบลหมู่บ้านละหนึ่งคน

มาตรา ๘ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสภากำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติตาม (๑) และ (๒) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (๓) และ (๔) ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยและมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง
- (๒) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำและมีเชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านในตำบลนั้นเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสามเดือนจนถึงวันเลือกตั้ง
- (๓) เป็นภิกขุสามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๔) เป็นคนวิกฤติ หรือจิตพิการเพื่อนไม่สมประกอบ

มาตรา ๙ ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภากำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติตาม (๑) และ (๒) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (๓) ถึง (๑๑) ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยและมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบปีบริบูรณ์
- (๒) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำและมีเชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านในตำบลนั้นเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหากเดือนจนถึงวันสมัครับเลือกตั้ง
- (๓) เป็นภิกขุ สามเณร นักพรตหรือนักบวช
- (๔) เป็นผู้มีร่างกายทุพพลภาพ วิกฤติ จิตพิการเพื่อนไม่สมประกอบ ติดยาเสพติดให้โทษหรือเป็นโรคตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดไว้สำหรับคุณสมบัติของผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะการปกครองท้องที่
- (๕) เป็นสมาชิกสภากำบล สมาชิกสภากำบลท้องถิ่น ข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือพนักงานขององค์กรรัฐ
- (๖) เป็นผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหรือสารวัตรกำนัน

(๗) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจเพาะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่าทุจริตต่อหน้าที่

(๘) เคยถูกผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้ออกจากตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือแพทบูร์ประจำตำบลตามพระราชบัญญัตินี้

(๙) เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกโดยพ้นโทษมาแล้วไม่ถึงสามปีในวันเลือกตั้ง เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลุ่มโทง

(๑๐) เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือเสื่อมเสียทางศีลธรรม

(๑๑) เคยถูกผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งหรือสถาบันภารกิจให้พ้นจากตำแหน่งสมາชิกซึ่งได้รับเลือกตั้ง เว้นแต่จะพ้นหน้าปีบานแต่วันพ้นจากตำแหน่งจนถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

มาตรา ๑๐ ให้นายอำเภอจัดให้มีการเลือกตั้งสมາชิกสถาบันภารกิจซึ่งได้รับเลือกตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในระเบียบของกระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๑๑ สมາชิกสถาบันภารกิจซึ่งได้รับเลือกตั้งมีภาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับตั้งแต่วันเลือกตั้งในกรณีที่สมາชิกสถาบันภารกิจซึ่งได้รับเลือกตั้งดำรงตำแหน่งครบวาระแล้วแต่ยังมิได้มีการเลือกตั้งสมາชิกสถาบันภารกิจซึ่งได้รับการเลือกตั้งขึ้นมาใหม่ ให้สมາชิกสถาบันภารกิจโดยตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่แทนได้

มาตรา ๑๒ นอกราชการพ้นจากตำแหน่งภาวะ สมາชิกสถาบันภารกิจซึ่งได้รับเลือกตั้งพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ตาย

(๒) ลาออกจากโดยยื่นหนังสือลาออกจากต่อนายอำเภอ ในกรณีเข่นนี้ให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันลาออก

(๓) มีการยุบสถาบันภารกิจ

(๔) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา กับสถาบันภารกิจหรือกิจการที่กระทำให้แก่สถาบันภารกิจ

(๕) สถาบันภารกิจให้พ้นจากตำแหน่งโดยเห็นว่ามีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียประโยชน์ของสถาบันภารกิจ แต่ถ้าสถาบันภารกิจมิได้ตั้งกล่าวด้วยมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมາชิกสถาบันภารกิจทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

(๖) นายอำเภอสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง เมื่อได้สอบสวนแล้วปรากฏว่าเป็นผู้ขาด คุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๙ หรือมิได้อุปประจำในหมู่บ้านที่ได้รับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันเกินหกเดือน

(๗) ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง เมื่อได้สอบสวนแล้วปรากฏว่าบกพร่องในทางความประพฤติ

บทบัญญัติที่ (๗) มิให้ใช้บังคับในกรณีที่สมາชิกสถาบันภารกิจซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา กับสถาบันภารกิจหรือในกิจการที่กระทำให้แก่สถาบันภารกิจโดยผู้ก่อตั้งดำเนินตำแหน่ง

มาตรา ๑๓ เมื่อต้าແໜ່ງສາມາຊືກສາຕຳບລົ້ງໄດ້ຮັບເລືອກຕັ້ງວ່າງລົງເພຣະຄອນວາງກາຮກຕຳຮັງ
ຕຳແໜ່ງ ອີ່ມີກາຮຍຸບສາຕຳບລ ໃຫ້ກາຮເລືອກຕັ້ງກາຍໃນທິດສົບວັນນັບຕັ້ງແຕ່ວັນທີຄຣບວາຮ່ອວັນທີຢູ່ບັນ

ສາຕຳບລແລ້ວແຕ່ກຣນີ

มาตรา ๑๔ เมื่อຕຳແໜ່ງສາມາຊືກສາຕຳບລົ້ງໄດ້ຮັບເລືອກຕັ້ງວ່າງລົງເພຣະເຫຼື່ອນີ້ໃດນອກຈາກຄຣບ
ວາຮ່ອມີກາຮຍຸບສາຕຳບລ ໃຫ້ກາຮເລືອກຕັ້ງແໜ່ງຕຳແໜ່ງທີ່ວ່າງກາຍໃນທິດສົບວັນນັບແຕ່ວັນທີຕຳແໜ່ງນັ້ນ

ວ່າງລົງ ເງື່ນແຕ່ວາຮກຕຳຮັງຕຳແໜ່ງທີ່ເລື້ອຍໆໄມ້ຄຶ່ງໜຶ່ງຮ້ອຍແປດສົບວັນຈະໄມ້ດໍາເນີນກາຮເລືອກຕັ້ງຂຶ້ນແໜ່ງ

ຕຳແໜ່ງທີ່ວ່າງກີໄດ້

ໃຫ້ສາມາຊືກສາຕຳບລຜູ້ຊື່ໄດ້ຮັບເລືອກຕັ້ງແໜ່ງນັ້ນອູ່ໃນຕຳແໜ່ງໄດ້ເພີ່ມເຖິງເວົາຮ່ອທີ່ເລື້ອຍໆຂອງຜູ້ຊື່

ຕົນແໜ່ງ

มาตรา ๑៥ ເນື່ອມີກາຮຍຸບແລ້ວມີເຫດຫຼຸ່ມບ້ານຕາມກົງໝາຍວ່າດ້ວຍລັກຊະນະປົກຄອງທັອງທີ ໃຫ້
ສາມາຊືກສາຕຳບລົ້ງໄດ້ຮັບເລືອກຕັ້ງຂອງໜຸ່ມບ້ານເດີມທີ່ຄູກຍຸບຫຼືຄູກຮາມຍັງຄົງເປັນສາມາຊືກສາຕຳບລົ້ງໄດ້

ຮັບເລືອກຕັ້ງອູ່ຕ່ອໄປຈຸນກວ່າສາມາຊືກກາພຈະສິ້ນສຸດລົງຕາມມາตรา ๑២

ເນື່ອມີກາຮແຍກພື້ນທີ່ບ່າງສ່ວນຂອງໜຸ່ມບ້ານໃດຂຶ້ນເປັນໜຸ່ມບ້ານໃໝ່ ໃຫ້ສາມາຊືກສາຕຳບລົ້ງໄດ້ຮັບ

ເລືອກຕັ້ງຂອງໜຸ່ມບ້ານເດີມຍັງຄົງເປັນສາມາຊືກສາຕຳບລົ້ງໄດ້ຮັບເລືອກຕັ້ງອູ່ຕ່ອໄປຈຸນກວ່າສາມາຊືກກາພຈະສິ້ນ

ສຸດລົງ ຕາມມາตรา ๑២ ແລະ ໄ້ນາຍອໍາເກອັດໃຫ້ກາຮເລືອກຕັ້ງສາມາຊືກສາຕຳບລົ້ງໄດ້ຮັບເລືອກຕັ້ງສໍາຮັບ

ໜຸ່ມບ້ານຈັດຕັ້ງຂຶ້ນໃໝ່ເພື່ອເປັນສາມາຊືກສາຕຳບລົ້ງໃຫ້ໜຸ່ມບ້ານນັ້ນອູ່ໃນເຫດກາຍໃນທິດສົບວັນນັບແຕ່ວັນທີ

ປະກາສຕັ້ງໜຸ່ມບ້ານໃໝ່ແລະ ໄ້ຜູ້ໄດ້ຮັບເລືອກຕັ້ງອູ່ໃນຕຳແໜ່ງເທົ່າກັບຮະຍະເວລາທີ່ເລື້ອຍໆຂອງສາມາຊືກອື່ນ

ຂອງຕຳບລົ້ນເວັນແຕ່ວາຮກຕຳຮັງຕຳແໜ່ງທີ່ເລື້ອຍໆໄມ້ຄຶ່ງໜຶ່ງຮ້ອຍແປດສົບວັນຈະໄມ້ດໍາເນີນກາຮເລືອກຕັ້ງກີ

ໄດ້

มาตรา ๑๖ ສາຕຳບລມີກຳນັນເປັນປະການສາຕຳບລແລະມີຮອງປະການສາຕຳບລຄົນໜຶ່ງ
ນາຍອໍາເກອແຕ່ງຕັ້ງຈາກສາມາຊືກສາຕຳບລຕາມມີຂອງສາຕຳບລ

ຮອງປະການສາຕຳບລມີວາຮກຕຳຮັງຕຳແໜ່ງດໍາເນີນກາຮປະສົບປີ

ຮອງປະການສາຕຳບລພັ້ນຈາກຕຳແໜ່ງກ່ອນຄຣບວາຮກຕຳຮັງຕຳແໜ່ງຕາມວຽກສອງ ເນື່ອ

(១) ລາອອົກໂດຍຢືນໜັງສື່ລາອອົກຕ່ອນາຍອໍາເກອໃນກຣນີເຊັ່ນນີ້ໄ້ເລື້ອງວ່າພັ້ນຈາກຕຳແໜ່ງ

ນັບແຕ່ວັນລາອອົກ

(២) ພັ້ນຈາກຕຳແໜ່ງສາມາຊືກສາຕຳບລຕາມມາตรา ១៤

มาตรา ១៧ ປະການສາຕຳບລເປັນຜູ້ເຮັກປະຊຸມສາຕຳບລແລະມີໜັ້ນທີ່ດໍາເນີນກາປະຊຸມໃຫ້
ເປັນໄປຕາມຂໍອັບກັບກາປະຊຸມທີ່ກະທຽວມາດໄທຢຳກຳຫຼັດ

ຮອງປະການສາຕຳບລມີໜັ້ນທີ່ກະທຳກິຈກາຮແນນປະການສາຕຳບລເນື່ອປະການສາຕຳບລໄຟ

ອູ່ໃນທີ່ປະຊຸມຫຼືໄມ້ຈາປົງປົກຕິຫັນທີ່ໄດ້ ອີ່ຕາມທີ່ປະການສາຕຳບລມອບໝາຍ

ເນື່ອປະການສາຕຳບລແລະຮອງປະການສາຕຳບລໄຟອູ່ໃນທີ່ປະຊຸມໃຫ້ສາມາຊືກສາຕຳບລທີ່ມາ

ປະຊຸມເລືອກກັນເອງເປັນປະການໃນກາປະຊຸມຄວານນັ້ນ

มาตรา ๑๘ ให้มีการประชุมสภาตำบลไม่น้อยกว่าเดือนละหนึ่งครั้ง การประชุมต้องมีสมาชิกสภาตำบลมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จะเป็นองค์ประชุม

การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมากเว้นแต่มีที่บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ในพระราชบัญญัตินี้

สมาชิกสภาตำบลคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงขี้ขาด

มาตรา ๑๙ สภาตำบลมีเลขานุการสภาตำบลหนึ่งซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการที่ปฏิบัติงานในตำบลนั้น หรือจากบุคคลอื่นที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘

ให้นายอำเภอเป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอนเลขานุการสภาตำบลตามที่กำหนดของสภาตำบล

มาตรา ๒๐ เลขานุการสภาตำบลมีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการและการจัดการประชุมและงานอื่นโดยตามที่สภาตำบลมอบหมาย

มาตรา ๒๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้สมาชิกสภาตำบลและเลขานุการสภาตำบลเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

ส่วนที่ ๒ อำนาจหน้าที่ของสภาตำบล

มาตรา ๒๒ สภาตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลตามแผนงานโครงการและบประมาณของสภาตำบลเสนอแนะส่วนราชการในการบริหารราชการและพัฒนาตำบลปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตำบลตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะการปกครองท้องที่ และหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๒๓ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายสภาตำบลอาจดำเนินกิจกรรมภายในตำบลดังต่อไปนี้
 (๑) จัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร
 (๒) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
 (๓) จัดให้มีและรักษาทางระบายน้ำและรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งการทำจุดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

(๔) คุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 (๕) บำรุงและส่งเสริม การประกอบอาชีพของราษฎร
 (๖) สงเสริมการพัฒนาศตวรรษ เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

มาตรา ๒๔ กำหนด ผู้ใหญ่บ้านและแพทย์ประจำตำบลซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา กับสภาตำบลหรือในกิจการที่กระทำให้แก่สภาตำบล เว้นแต่กำหนดผู้

ใหญ่บ้าน หรือแพทย์ประจำตัวจะเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา กับสถาบันฯ หรือในกิจการที่กระทำให้แก่สถาบันฯ อยู่ก่อนดำรงตำแหน่งสมาชิกสถาบันฯ

ในกรณีที่กำหนด ผู้ใหญ่บ้านหรือแพทย์ประจำตัวจะ กระทำการฝ่าฝืนตามที่บัญญัติตามวาระ หนึ่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้บุคคลดังกล่าวออกจากตำแหน่งกำหนดนั้น ผู้ใหญ่บ้านหรือแพทย์ประจำตัวจะแล้วแต่กรณีโดยให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากตำแหน่งเพราะบทร่องในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่งของกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

มาตรา ๒๕ ใน การปฏิบัติหน้าที่ของกำหนดของผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ในส่วนเกี่ยวกับกิจการใดที่กำหนดไว้แล้วในแผนพัฒนาตัวบลให้กำหนดและผู้ใหญ่บ้านดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาตัวบล

มาตรา ๒๖ ในการจัดทำโครงการหรือแผนงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานใด ในพื้นที่ตัวบล ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้นดำเนินถึงแผนพัฒนาตัวบลด้วย

มาตรา ๒๗ ใน การปฏิบัติหน้าที่ของสถาบันฯ ให้ประธานสถาบันฯ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินกิจกรรมตามมติของสถาบันฯ แต่สถาบันฯ อาจมอบหมายให้สมาชิกสถาบันฯ ผู้อื่นดำเนินกิจกรรมแทน เนพากกรณีได้

ในการดำเนินกิจกรรมของสถาบันฯ ให้ประธานสถาบันฯ เลขานุการสถาบันฯ และสมาชิกสถาบันฯ อีกหนึ่งคนร่วมกันมีอำนาจกระทำการแทนสถาบันฯ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๒๘ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด สถาบันฯ อาจทำกิจกรรมนอกเขต สถาบันฯ หรือร่วมกับสถาบันฯ องค์กรบริหารส่วนตัวบล องค์กรบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นเพื่อทำกิจการร่วมกันได้ เมื่อได้รับความยินยอมจากสถาบันฯ องค์กรบริหารส่วนตัวบล องค์กรบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องและกิจการนั้นเป็นกิจการที่จำเป็นต้องทำ และเป็นการเกี่ยวเนื่อง กับกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน

ส่วนที่ ๓

รายได้และรายจ่ายของสถาบันฯ

มาตรา ๒๙ สถาบันฯ รายได้ซึ่งองค์กรบริหารส่วนจังหวัดจัดสรรให้ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดดังต่อไปนี้

(๑) ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย อากรภารม่าสัตว์และผลประโยชน์อื่นๆ เกิดจากการม่าสัตว์ที่จัดเก็บได้จากตัวบลนั้น

(๒) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับตามที่จะมีกฎหมายกำหนดไว้ที่จัดเก็บได้ในตัวบลนั้น

(๓) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนันที่เก็บเพิ่มขึ้นตามข้อบัญญัติจังหวัดในเขตตำบลนั้น

- (๔) ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับจัดสรร
- (๕) ภาษีสุรา และภาษีสรรพสามิตที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับจัดสรร
- (๖) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเดื่อนที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับจัดสรร
มาตรา ๓๐ ทุกปีงบประมาณให้รัฐบาลจัดสรรเงินให้แก่สภากาชาดเป็นเงินอุดหนุน
มาตรา ๓๑ สภากาชาดอาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

- (๑) รายได้จากทรัพย์สินของสภากาชาด
- (๒) รายได้จากการรับโภคของสภากาชาด
- (๓) เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้
- (๔) เงินอุดหนุนและรายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้
- (๕) รายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายกำหนดให้เป็นของสภากาชาด

มาตรา ๓๒ รายได้ของสภากาชาดให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี โดยตราเป็นพระราชบัญญัติ
ตามประมวลรัชฎากร และไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๓๓ สภากาชาดอาจมีรายจ่าย ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินเดือน
- (๒) ค่าจ้าง
- (๓) เงินค่าตอบแทนอื่น ๆ
- (๔) ค่าใช้สอย
- (๕) ค่าวัสดุ
- (๖) ค่าครุภัณฑ์
- (๗) ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่น ๆ
- (๘) ค่าสาธารณูปโภค
- (๙) เงินอุดหนุนจากหน่วยงานอื่น
- (๑๐) รายจ่ายอื่นใดตามข้อผูกพันหรือตามกฎหมายหรือระเบียบของกระทรวง
มหาดไทยกำหนดไว้

มาตรา ๓๔ เงินค่าตอบแทนประจำสภากาชาด รองประจำสภากาชาด สมาชิกของกระทรวง
มหาดไทยสภากาชาดและเลขานุการสภากาชาดให้เป็นไปตามระเบียบ

มาตรา ๓๕ งบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมของสภากาชาดให้
จัดทำเป็นข้อบังคับตามระเบียบและวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ถ้าในระหว่างปีงบประมาณใด รายจ่ายซึ่งกำหนดไว้ในงบประมาณไม่พอใช้จ่ายประจำปีนั้นหรือ
มีความจำเป็นต้องตั้งรายจ่ายขึ้นใหม่ระหว่างปีงบประมาณให้จัดทำข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

เมื่อสภាកำบัดจัดทำร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมเสร็จแล้ว ให้เสนอ นายอำเภอเพื่อยกนุมตี

ถ้าข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีออกไม่ทันปีใหม่ ให้ใช้ข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีก่อนนั้นไปพลากร่อน

มาตรา ๓๖ ให้กระทรวงมหาดไทยออกพระบรมราชโองการเป็นด้วยการคลัง การงบประมาณ การวัสดุทรัพย์สิน การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การจัดหาพัสดุและการจ้างเหมา

กระทรวงมหาดไทยจะออกพระบรมราชโองการเป็นเกี่ยวกับการดำเนินงานอื่นๆ ของสภากำบัด ให้สภากำบัดต้องปฏิบัติตามด้วยก็ได้

ในการออกพระบรมราชโองการเป็นตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้คำนึงถึงลักษณะของพื้นที่ จำนวนประชากรรายได้ ความคล่องตัว และความมีประสิทธิภาพในการบริหารงานของสภากำบัดด้วย

มาตรา ๓๗ ให้กระทรวงมหาดไทยจัดให้มีการตรวจสอบการคลัง การบัญชี หรือการเงินอื่นๆ ของสภากำบัด

ส่วนที่ ๔ การกำกับดูแลสภากำบัด

มาตรา ๓๘ นายอำเภอ มีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของสภากำบัดให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบทางราชการ

ในกรณีที่ปรากฏว่าการดำเนินการของสภากำบัดเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก่อหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ หรือไม่เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของทางราชการ นายอำเภอ มีอำนาจยับยั้งการดำเนินการดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราวได้และรายงานไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อวินิจฉัย

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าการดำเนินการของสภากำบัดไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก่อหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ หรือไม่เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของทางราชการ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสั่งการให้สภากำบัดระงับการดำเนินการดังกล่าว

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าการดำเนินการของสภากำบัดเป็นไปโดยชอบแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งเพิกถอนการยับยั้งของนายอำเภอ แต่ถ้านายอำเภอไม่รายงานผู้ว่าราชการจังหวัดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ยับยั้ง หรือผู้ว่าราชการจังหวัดไม่กินใจขยายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องให้การยับยั้งของนายอำเภอและอำนาจสั่งการของผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นอันสิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว

มาตรา ๓๙ หากปรากฏว่าสภากำบัดกระทำการฝ่าฝืน ต่อกฎหมายเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจสั่งยุบสภากำบัดได้ตามคำเสนอแนะของนายอำเภอ และเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งยุบสภากำบัดแล้ว

ตำบลแล้วให้สภารำบด้วยคงประกอบด้วยสมาชิกสภารำบโดยตำแหน่งทั้งหมดจนกว่าจะมีการเลือกตั้ง
สมาชิกสภารำบซึ่งได้รับเลือกตั้งใหม่

ในกรณีที่การอนุบสภารำบตามวาระนั้นเป็นผลจากการกระทำของผู้ใหญ่บ้าน หรือแพทย์ประจำตำบล ซึ่งเป็นสมาชิกสภารำบโดยตำแหน่ง หรือบุคคลดังกล่าวได้ร่วมกระทำการด้วย ให้ผู้จัดการจังหวัดสั่งให้บุคคลดังกล่าวออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หรือแพทย์ประจำตำบล แล้วแต่กรณีโดยให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากตำแหน่งเพื่อระบกพร่องในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ และถ้าสมาชิกสภารำบโดยตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึงกึ่งหนึ่งของสมาชิกสภารำบโดยตำแหน่งทั้งหมด ให้ผู้จัดการจังหวัดแต่งตั้งบุคคลตามจำนวนที่เห็นสมควรเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่กับสมาชิกสภารำบโดยตำแหน่งที่เหลืออยู่จนกว่าจะมีการเลือกตั้ง ผู้ใหญ่บ้าน หรือแพทย์ประจำตำบลและสมาชิกสภารำบซึ่งได้รับเลือกตั้งใหม่

หมวด ๒ องค์กรบริหารส่วนตำบล

มาตรา ๔๐ สภารำบที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีแล้วไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท หรือตามเกณฑ์รายได้เฉลี่ยในราชอาณาจักร อาจจัดตั้งเป็นองค์กรบริหารส่วนตำบลได้ โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทยและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในประกาศนั้นให้ระบุชื่อและเขตขององค์กรบริหารส่วนตำบลไว้ด้วย

การเปลี่ยนแปลงเกณฑ์รายได้เฉลี่ยของสภารำบตามวาระนี้ให้ทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทยและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๑ สภารำบที่ได้จัดตั้งเป็นองค์กรบริหารส่วนตำบลตามมาตรา ๔๐ ให้พ้นจากสภาระแห่งสภารำบแล้วแต่วันที่ได้ประกาศจัดตั้งขึ้นเป็นองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นต้นไป

บรรดาดงบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิ สิทธิเรียบร้อย หนี้ และเจ้าหน้าที่ของสภารำบตามวาระนั้นให้โอนไปเป็นขององค์กรบริหารส่วนตำบล

มาตรา ๔๒ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการเทศบาล อาจจัดตั้งการบริการส่วนตำบลขึ้น เป็นเทศบาลได้ตราเป็นพระราชบัญญัติ

องค์กรบริการส่วนตำบลที่ได้จัดตั้งเป็นเทศบาลตามวาระนี้ ให้พ้นจากสภาระแห่งองค์กรบริหารส่วนตำบลแล้วแต่วันที่ได้ประกาศพระราชบัญญัติจัดตั้งขึ้นเป็นเทศบาลเป็นต้นไป

บรรดาดงบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิ สิทธิเรียบร้อย หนี้ พนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างขององค์กรบริหารส่วนตำบลตามวาระนี้ ให้โอนไปเป็นของเทศบาลที่จัดตั้งขึ้นนั้น

บรรดาข้อบังคับตำบลที่ได้ให้บังคับในเรื่องโดยอยู่ก่อนแล้ว ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะมีการตราเทศบัญญัติในเรื่องนั้นขึ้นใหม่

มาตรา ๔๓ องค์กรบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๔๔ องค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสภากองค์การบริหารส่วนตำบลและคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ส่วนที่ ๑

สภากองค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา ๔๕ สภากองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสมาชิกโดยตำแหน่ง ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านของทุกหมู่บ้านในตำบล และแพทย์ประจำตำบล และสมาชิกซึ่งได้รับเลือกตั้งจากราษฎรในแต่ละหมู่บ้านในตำบลนั้นเป็นสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลหมู่บ้านละสองคน

มาตรา ๔๖ สภากองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทาง ในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล

(๒) พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับตำบล ร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

(๓) ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบลตาม (๑) และกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

มาตรา ๔๗ ให้นำบทัญญัติตามมาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรากับผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้มีสิทธิสมัครวับเลือกตั้งเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล การเลือกตั้งสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบล การดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบล ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๔๘ สภากองค์การบริหารส่วนตำบลมีประธานสภาและรองประธานสภาคนหนึ่งซึ่งเลือกจากสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ นายอำเภอแต่งตั้งประธานและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามมติของสภากองค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา ๔๙ ประธานและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีภาระการดำรงตำแหน่ง ควรจะสองปีนับแต่วันที่ได้รับเลือกเป็นประธานหรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา ๕๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธานและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ลาออกจากตำแหน่งหรือถูกไล่ออกต่อนายอำเภอ ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันลาออก

(๒) พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา ๑๒ ซึ่งได้รับเลือกตั้งคืนโดยอนุโลมตามมาตรา ๔๗

(๓) ทำร่างตัวแทนกรรมการบริหาร

มาตรา ๕๑ เมื่อตัวแทนประจำหรือรองประจำสภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลว่างลงเพราะเหตุขึ้นในอกจากครัวภาระ ให้มีการเลือกประจำหรือรองประจำสภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลแทนตัวแทนที่ว่างภาระในสิบห้าวันที่ตัวแทนนั้นว่างลงและให้ผู้ซึ่งได้รับเลือกแทนนั้นอยู่ในตัวแทนได้เพียงเท่าภาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๕๒ ประจำสภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ดำเนินการประชุมให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

รองประจำสภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่กระทำการแทนประจำสภาพองค์กรบริหารส่วนตำบล เมื่อประจำสภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้หรือตามที่ประจำสภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลมอบหมาย

เมื่อประจำและรองประจำสภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลไม่อยู่ในที่ประชุมให้สมาชิกสภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลที่มาประชุมเลือกกันเองเป็นประจำในการประชุมครั้งนั้น

มาตรา ๕๓ ในปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญสองสมัย หรือulatory สมัยแล้วแต่สภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลจะกำหนด แต่ต้องไม่เกินสี่สมัย วันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีให้สภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลกำหนด

การประชุมสภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลครั้งแรก ต้องกำหนดให้สมาชิกได้มาประชุมภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาพองค์กรบริหารส่วนตำบล

สมัยประชุมสามัญสมัยหนึ่งๆ ให้มีกำหนดไม่เกินสิบห้าวัน แต่ถ้าจะขยายเวลาออกไปอีกจะต้องได้รับอนุญาตจากนายอำเภอ

มาตรา ๕๔ ให้สภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นผู้เรียกประชุมสภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลตามสมัยประชุม และเป็นผู้เปิดหรือปิดประชุม

ในกรณีที่ยังไม่มีประจำสภาพองค์กรบริหารส่วนตำบล หรือประจำสภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลไม่เรียกประชุมตามกฎหมาย ให้นายอำเภอเป็นผู้เรียกประชุม และเป็นผู้เปิดหรือปิดประชุม

มาตรา ๕๕ นอกจากสมัยประชุมสามัญแล้ว เมื่อเห็นว่าเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์ขององค์กรบริหารส่วนตำบล ประจำองค์กรบริหารส่วนตำบล ประจำกรรมการบริหาร หรือสมาชิกสภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลมีจำนวนไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ อาจทำคำร้องยื่นต่อนายอำเภอให้เปิดประชุมวิสามัญ ให้นายอำเภอพิจารณาถ้าเห็นสมควรก็ให้นายอำเภอเรียกประชุมวิสามัญได้

สมัยประชุมวิสามัญให้กำหนดไม่เกินสิบห้าวัน แต่ถ้าจะขยายเวลาออกไปอีกจะต้องได้รับอนุญาตจากนายอำเภอ

มาตรา ๕๖ การประชุมสภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลต้องมีสมาชิกสภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๑๙ วรรคสองและวรรคสามมาใช้บังคับการประชุมสภากองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยอนุโญติ

มาตรา ๕๗ ให้สภากองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วน ตำบลคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภากองค์การบริหารส่วนตำบล

สมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งได้รับเลือกเป็นเลขานุการสภากองค์การบริหารส่วน ตำบลคน哪位จะดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารในขณะเดียวกันอีกมิได้

เลขานุการสภากองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการและการจัดการ ประชุมและงานอื่นใดตามที่สภากองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย

ส่วนที่ ๒

คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา ๕๘ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการนี้ซึ่งนายอำเภอแต่งตั้งจากกำหนด และจากสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นผู้ใหญ่บ้านไม่เกินสองคน และจากสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งไม่เกินสี่คน ห้ามี้ ตาม มติของสภากองค์การบริหารส่วนตำบล

ให้คณะกรรมการบริหารเลือกกรรมการบริหารคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการบริหารและเลือก กรรมการบริหารอีกคนหนึ่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการบริหาร

การประชุมและการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวง มหาดไทย

มาตรา ๕๙ คณะกรรมการบริหารมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามมติ ข้อบังคับและแผน พัฒนาตำบล และรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภากองค์การบริหารส่วน ตำบล

(๒) จัดทำแผนพัฒนาตำบลและบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อเสนอให้สภากองค์การบริหาร ส่วนตำบล พิจารณาให้ความเห็นชอบ

(๓) รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินให้ สภากองค์การบริหารส่วนตำบลทราบอย่าง น้อยปีละสองครั้ง

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๐ ให้ประธานกรรมการบริหารเป็นผู้แทนขององค์การบริหารส่วนตำบลในกรณี ที่ไม่มี ผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหารหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้คณะกรรมการบริหารแต่งตั้ง กรรมการบริหารคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน

ในกรณีที่มีกฎหมาย กฎ ระบุเป็นข้อบังคับ ข้อบัญญัติหรือคำสั่งใด แต่งตั้งให้ประธานกรรมการบริหารเป็นกรรมการหรือให้มีอำนาจหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาราชการแทนทำหน้าที่กรรมการหรือมีอำนาจหน้าที่เข่นเดียวกับประธานกรรมการบริหารในระหว่างรักษาราชการแทนด้วย

มาตรา ๖๙ ประธานกรรมการบริหารมีภาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับเลือกเป็นประธานกรรมการบริหาร

มาตรา ๖๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธานกรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ลาออกจากโดยยื่นหนังสือลาออกจากต่อนายอำเภอ ในกรณีเข่นนี้ให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันลาออก

(๒) พ้นจากตำแหน่งสมາชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา ๑๒ ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโตรดมตามมาตรา ๔๗

มาตรา ๖๙ เมื่อตำแหน่งประธานกรรมการบริหารว่างลงเพราะเหตุอื่นใดนอกครอบวาระ ให้มีการเลือกประธานกรรมการบริหารแทนตำแหน่งที่ว่างภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ตำแหน่งนั้นว่างลงในกรณีที่ไม่อาจเลือกประธานกรรมการบริหารได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้นายอำเภอแต่งตั้งกรรมการบริหารคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการบริหารชั่วคราว และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการบริหารไปจนกว่าจะมีการเลือกประธานกรรมการบริหารได้

ให้ผู้ซึ่งได้รับเลือกแทนน้อยูในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของที่ซึ่งตนแทน

มาตรา ๖๔ กรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) สภากองค์การบริหารส่วนตำบลลินຍ อายุหรือมีภาระบุสภากองค์การบริหารส่วนตำบล

(๒) ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้กรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๒

(๓) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกจากต่อนายอำเภอ ในกรณีเข่นนี้ให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันลาออก

(๔) พ้นจากตำแหน่งสมາชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา ๑๒ ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโตรดมตามมาตรา ๔๗

(๕) ดำรงตำแหน่งเลขานุการสภากองค์การบริหารส่วนตำบล

(๖) สภากองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

กรรมการบริหารซึ่งพ้นจากตำแหน่งตาม(๑) ให้คงอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการบริหารซึ่งได้รับเลือกตั้งใหม่จะเข้ามารับหน้าที่

มติของสภากองค์การบริหารส่วนตำบลตามข้อ (๖) ถ้าเกี่ยวกับกำหนดหรือผู้ใหญ่บ้าน ให้สภากองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบและให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้สมาชิกผู้นั้นออกจากตำแหน่งกำหนดหรือผู้ใหญ่บ้าน โดยให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากตำแหน่งเพราะบกพร่องในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

ให้สภากองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกกรรมการบริหารขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ตำแหน่งนั้นว่างลง เว้นแต่ว่าจะมีการดำรงตำแหน่งที่เหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่ ดำเนินการเลือกกรรมการบริหารขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้

ให้ผู้ซึ่งได้รับเลือกแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๖๕ ในกรณีปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สมาชิกสภากองค์การบริหารส่วน ตำบลและกรรมการบริหารเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

ส่วนที่ ๓ อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา ๖๖ องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้าน เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

มาตรา ๖๗ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ที่ต้องทำในเขต องค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดให้มีการบำรุงรักษาทางน้ำ ทางบก
- (๒) รักษาความสะอาดของถนนทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- (๓) ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
- (๔) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๕) สงเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (๖) สงเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- (๗) คุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
- (๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย

มาตรา ๖๙ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายองค์การบริหารส่วนตำบล อาจทำกิจการในเขต องค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
- (๒) จัดให้มีการบำรุงรักษาไฟฟ้า หรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- (๓) จัดให้มีการบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- (๔) จัดให้มีการและบำรุงรักษาสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และสวนสาธารณะ
- (๕) จัดให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรและกิจการสหกรณ์
- (๖) สงเสริมให้มีอุดสาಹกรรมในครอบครัว
- (๗) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราชภรา

(๙) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

(๑๐) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของ องค์กรบริหารส่วนตำบล

(๑๑) จัดให้มีตลาด ท่าเที่ยวเรือ และท่าข้าม

(๑๒) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์

มาตรา ๖๙ อำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบลตามมาตรา ๖๖ มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๘ นั้น ไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐที่จะต้องดำเนินกิจการใด ๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบล แต่ต้องแจ้งให้ องค์กรบริหารส่วนตำบล ทราบล่วงหน้าตามสมควร และหากองค์กรบริหารส่วนตำบล มีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการดังกล่าวให้นำความเห็นขององค์กรบริหารส่วนตำบล ไปประกอบการพิจารณาดำเนินกิจการนั้นด้วย

มาตรา ๗๐ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้ องค์กรบริหารส่วนตำบล มีสิทธิได้รับทราบข้อมูลจากทางราชการในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของทางราชการ ในตำบล เว้นแต่ข้อมูลหรือข่าวสารที่ทางราชการถือว่าเป็นความลับเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ

มาตรา ๗๑ องค์กรบริหารส่วนตำบล อาจออกข้อบังคับตำบลเพื่อใช้บังคับในตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรืออำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบล ในการที่จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บ และกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้แต่เมื่อให้กำหนดโทษปรับเกินห้าร้อยบาท

ร่างข้อบังคับตำบลจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะกรรมการบริหารหรือสมาชิกองค์กรบริหารส่วนตำบลเมื่อสภากองค์กรบริหารส่วนตำบลและนายอำเภอให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับตำบลตามวาระหนึ่งแล้วให้ประธานคณะกรรมการบริหารลงชื่อและประกาศเป็นข้อบังคับตำบลต่อไป

ในกรณีที่นายอำเภอไม่เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบังคับตำบลใด ให้สภากองค์กรบริหารส่วนตำบลภายใต้สิบห้าวันนับแต่วันที่นายอำเภอได้รับร่างข้อบังคับตำบลดังกล่าว เพื่อให้สภากองค์กรบริหารส่วนตำบลพิจารณาบททวนร่างข้อบังคับตำบลนั้นใหม่ แต่ถ้าเป็นร่างข้อบังคับตำบลที่กำหนดให้มีโทษปรับตามวาระหนึ่ง เมื่อนายอำเภอไม่เห็นชอบด้วยให้ร่างข้อบังคับตำบลนั้นเป็นอันตกไป

เมื่อสภากองค์กรบริหารส่วนตำบลพิจารณาบททวนร่างข้อบังคับตำบลตามวาระที่สี่แล้ว มีมติยืนยันตามร่างข้อบังคับตำบลเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภากองค์กรบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ให้ประธานคณะกรรมการบริหารลงชื่อและประกาศเป็นข้อบังคับตำบลได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากนายอำเภอแต่ถ้าสภากองค์กรบริหารส่วนตำบลไม่ยืนยันภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบังคับตำบลด้วยนายอำเภอ หรือยืนยันด้วยคะแนนเสียงน้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภากองค์กรบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ให้ร่างข้อบังคับตำบลนั้นเป็นอันตกไป

มาตรา ๗๒ ให้องค์กรบริหารส่วนตำบล มีพนักงานส่วนตำบลและอาจจัดแบ่งการบริหารงานออกเป็น

(๑) สำนักงานปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบล

(๒) ส่วนต่าง ๆ ที่องค์กรบริหารส่วนตำบล ได้ตั้งขึ้น

จะเบี่ยบผนักงานส่วนตำบลให้ตราขึ้นเป็นพระราชกฤษฎีกา

เพื่อประโยชน์แก่กิจการขององค์กรบริหารส่วนตำบล องค์กรบริหารส่วนตำบล อาจจัดข้อให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติภารกิจของ อบต. เป็นการชั่วคราวได้โดยไม่ขาดจากต้นสังกัดเดิม ทั้งนี้ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจอนุญาตได้ตามความจำเป็น และในกรณีที่เป็นข้าราชการซึ่งไม่ได้อยู่ในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้กระทรวงมหาดไทยทำความตกลงกับหน่วยงานต้นสังกัดก่อนแต่งตั้ง

มาตรา ๗๓ องค์กรบริหารส่วนตำบล อาจทำกิจการนอกเขต องค์กรบริหารส่วนตำบล หรือร่วมกับสภាដ้ำบล องค์กรบริหารส่วนตำบล องค์กรบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น เพื่อกระทำการร่วมกันได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับความยินยอมจากสภាដ้ำบล องค์กรบริหารส่วนตำบล องค์กรบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องและกิจการนั้นเป็นกิจการที่จำเป็นต้องทำและเป็นการเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน

ส่วนที่ ๔

รายได้และรายจ่ายขององค์กรบริหารส่วนตำบล

มาตรา ๗๔ ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย อากรการซ่าสัตว์และผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการซ่าสัตว์ ทั้งนี้ ให้องค์กรบริหารส่วนตำบลได้ เมื่อได้มีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นแล้ว ให้ส่งมอบให้เป็นรายได้ขององค์กรบริหารส่วนตำบลนั้น

มาตรา ๗๕ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อนที่จัดเก็บได้ในจังหวัดใด ให้จัดสรรให้แก่องค์กรบริหารส่วนตำบลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๗๖ องค์กรบริหารส่วนตำบล มีอำนาจออกข้อบังคับตำบลเพื่อกำกับภาษีอากรและค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นไม่เกินร้อยละสิบของภาษีอากรและค่าธรรมเนียมประเภทใดประเภทหนึ่งหรือทุกประเภทดังต่อไปนี้

(๑) ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัชฎากรซึ่งส่วนประกอบการตั้งอยู่ในองค์กรบริหารส่วนตำบล

(๒) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสูราตามกฎหมายว่าด้วยสุราซึ่งร้านขายสูราตั้งอยู่ในองค์กรบริหารส่วนตำบล

(๓) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการเล่นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนันซึ่งสถานที่เล่นการพนันอยู่ในองค์กรบริหารส่วนตำบล

การเสียภาษีอากรและค่าธรรมเนียมตามมาตราหนึ่ง เศษของหนึ่งบาทให้ปัดทิ้ง

ภาษีอากรและค่าธรรมเนียมตามมาตราหนึ่ง ให้ถือภาษีอากรและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๗๗ รายได้จากการตามกฎหมายว่าด้วยการรังนกอีแอ่น ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล เงินค่าปรับตามบัตร์ใบอนุญาตและอาชญาบัตรตามกฎหมายว่าด้วยการประมงค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน ที่เก็บในองค์การบริหารส่วนตำบลใด ให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

มาตรา ๗๘ ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ และค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ทั้งนี้ ในองค์การบริหารส่วนตำบลใดเมื่อได้มีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นแล้วให้จัดสรรแก่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗๙ เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทัยานแห่งชาติในองค์การบริหารส่วนตำบลใดให้แบ่งให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นตามเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘๐ องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจออกข้อบังคับตำบลเพื่อเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยให้กำหนดเป็นอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเพิ่มขึ้นจากอัตราที่เรียกเก็บตามประมวลรัชฎากร ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ประมวลรัชฎากรเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราข้อยละศูนย์ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลเก็บในอัตราข้อยละศูนย์

(๒) ในกรณีประมวลรัชฎากรเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราอื่น ให้องค์การบริหารส่วนตำบลเก็บหนึ่งในเก้าของอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มที่เรียกเก็บตามประมวลรัชฎากร

ภาษีมูลค่าเพิ่มที่เก็บเพิ่มขึ้นตามมาตรฐานให้ถือเป็นภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัชฎากร

มาตรา ๘๑ องค์การบริหารส่วนตำบลจะมอบให้กระทรวง ทบวง กรม ซึ่งมีหน้าที่จัดเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียม เรียกเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเพื่อองค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้ในกรณี เช่นนี้เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแล้ว ให้กระทรวง ทบวงกรมนั้นส่งมอบให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา ๘๒ องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) รายได้จากการทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (๒) รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (๓) รายได้จากการเกี่ยวกับการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (๔) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามที่กฎหมายกำหนดให้
- (๕) เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผูกพันให้
- (๖) รายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้
- (๗) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- (๘) รายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายกำหนดให้เป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา ๘๓ องค์การบริหารส่วนตำบลอาจกู้เงินจากกระทรวง ทบวง กรม องค์การ หรือนิติบุคคลต่าง ๆ ได้เมื่อได้รับอนุญาตจากสภาพองค์การบริหารส่วนตำบล

การกู้เงินตามวรรคหนึ่งให้เป็นระเบียบของกระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๔๔ รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามประมวลรัชฎากร

มาตรา ๔๕ องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายจ่าย

- (๑) เงินเดือน
- (๒) ค่าจ้าง
- (๓) เงินค่าตอบแทนอื่น ๆ
- (๔) ค่าใช้สอย
- (๕) ค่าวัสดุ
- (๖) ค่าครุภัณฑ์
- (๗) ค่าที่ดิน ลิงก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่น ๆ
- (๘) ค่าสาธารณูปโภค
- (๙) เงินอุดหนุนจากหน่วยงานอื่น
- (๑๐) รายจ่ายอื่นใดตามข้อผูกพันหรือตามกฎหมายหรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทย

กำหนดได้

มาตรา ๔๖ เงินค่าตอบแทนประจำกรรมการบริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กรรมการบริหาร และเลขานุการคณะกรรมการบริหารให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๔๗ งบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมขององค์การบริหารส่วนตำบลให้จัดทำเป็นข้อบังคับ และจะเสนอตัวถึกโดยคณะกรรมการบริหารตามระเบียบและวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ถ้าในระหว่างปีงบประมาณใด รายจ่ายซึ่งกำหนดไว้ในงบประมาณไม่พอใช้จ่ายประจำปีนั้นหรือมีความจำเป็นต้องตั้งรายจ่ายขึ้นใหม่ระหว่างปีงบประมาณให้จัดทำข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นชอบด้วยกันร่วงข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่วงข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมเสร็จแล้ว ให้เสนอ นายอำเภอเพื่อนุมัติ ถ้านายอำเภอไม่อนุมัติให้นายอำเภอส่งคืนให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อพิจารณาบทวนร่วงข้อบังคับใหม่ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบังคับดังกล่าว

ในกรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติยืนยันตามร่วงข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่วงข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ให้นายอำเภอส่งร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่วงข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมให้ผู้ว่าราชการจังหวัดภายในกำหนดสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้งมติยืนยันถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกันร่วงข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่วงข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดลงนามยังนายอำเภอเพื่อลงชื่อนุมัติ ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นชอบด้วยกันร่วงข้อบังคับงบประมาณรายจ่าย

ประจำปีหรือร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ให้ร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมเป็นอันตกไป

ในการพิจารณาร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับร่างข้อบังคับนั้น เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วถ้าสภาพองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาไม่แล้วเสร็จให้ถือว่าสภาพองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความเห็นชอบตามที่คณะกรรมการบริหารเสนอและให้ดำเนินการตามวาระสามต่อไป

ถ้าข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีออกไม่ทันปีใหม่ ให้ใช้ข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีก่อนนั้นไปพลาางก่อน

มาตรา ๔๘ ระเบียบว่าด้วยการคลัง การงบประมาณ การโอน การจัดการทรัพย์สิน การซื้อ การจ้าง ค่าตอบแทน และค่าจ้าง ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย

กระทรวงมหาดไทยจะขอระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานอื่นๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องปฏิบัติตามที่ได้ ในการขอระเบียบตามวาระหนึ่งและวาระสอง ให้คำนึงถึงความอิสระ ความคล่องตัว และความมีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้วย

มาตรา ๔๙ ให้นำบทัญญูตามาตรา ๓๗ มาใช้บังคับกับการตรวจสอบการคลัง การบัญชี หรือการเงินอื่น ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลด้วยโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๕

การกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา ๕๐ ให้ นายอำเภอเมืองฯ นำเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตาม กฎหมายและระเบียบของทางราชการ

ในการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอตามวาระหนึ่งให้ นายอำเภอเมืองฯ เรียก สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล กรรมการบริหารพนักงานส่วนตำบล และลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลมาชี้แจงหรือสอบสวนตลอดจนเรียกรายงานและเอกสารใด ๆ จากองค์การบริหารส่วนตำบลมาตรวจสอบได้

มาตรา ๕๑ หากปรากฏว่าองค์การบริหารส่วนตำบลกระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจสั่งยุบองค์การบริหารส่วนตำบลได้ตามคำเสนอแนะของนายอำเภอ

ในกรณีที่การยุบสภาพองค์การบริหารส่วนตำบลตามวาระหนึ่งเป็นผลจากการกระทำของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือแพทย์ประจำตำบล ซึ่งเป็นสมาชิกโดยตำแหน่ง หรือบุคคลดังกล่าวได้ร่วมกระทำการด้วย

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้บุคคลดังกล่าวออกจากตำแหน่งก็มัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือแพทย์ประจำตำบล แล้วแต่กรณีโดยให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากตำแหน่งเพรءະບກพร่องในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

มิได้นำบทัญญัติตามตรา ๖๔ วรรคสอง มาใช้บังคับกำหนดหรือผู้ใหญ่บ้านซึ่ง ต้องออกจากตำแหน่งตามวรรคสองและเป็นกรรมการบริหารอยู่ด้วย ในกรณีนี้ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งบุคคล ซึ่ง เคยเป็นสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลที่ถูกยุบไป เข้าปฏิบัติหน้าที่แทนจนกว่ากรรมการบริหารซึ่ง ได้รับเลือกตั้งใหม่จะเข้ามารับหน้าที่

มาตรา ๕๒ หากปรากฏว่าคณะกรรมการบริหารจะทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือ สวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจสั่งให้คณะกรรมการบริหารทั้งคณะหรือกรรมการบริหารบางคนพ้นจากตำแหน่งได้ตามคำเสนอแนะของนายอำเภอในกรณีนี้ให้สภากองค์กรบริหารส่วนตำบลดำเนินการเลือกสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นกรรมการใหม่ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่กรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารต้องพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่งเป็นผลจากการกระทำของ กำหนด หรือผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นคณะกรรมการบริหารโดยตำแหน่ง หรือกรรมการบริหารที่พ้นจากตำแหน่ง ดังกล่าวเป็นกำหนดหรือผู้ใหญ่บ้าน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้บุคคลดังกล่าวออกจากตำแหน่งก็มัน หรือผู้ใหญ่บ้าน แล้วแต่กรณีโดยให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากตำแหน่งเพรءະບກพร่องในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๙๗ ให้ถือว่าบรรดากรรมการสภารำบดูผู้ทรงคุณวุฒิตามประกาศของคณะกรรมการปัตติ ฉบับที่ ๓๒๖ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เนื่องจากที่อยู่ในเขตตำบลตามพระราชบัญญัตินี้เป็นสมาชิกสภารำบดูซึ่งได้รับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามประกาศของคณะกรรมการปัตติ ฉบับที่ ๓๒๖ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ หรือพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๒ ของพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙๘ บรรดาภูมายได้ที่อ้างถึงกรรมการสภารำบดูผู้ทรงคุณวุฒิให้มายถึงสมาชิกสภารำบดูซึ่งได้รับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙๙ สภารำบดูตามประกาศของคณะกรรมการปัตติ ฉบับที่ ๓๒๖ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ได้มีรายได้โดยไม่รวมเงินเดือนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วไปไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท ให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการจัดตั้งเป็นองค์กรบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ภายใต้เงื่อนไขในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศรายชื่อสภารำบดูที่จะจัดตั้งเป็นองค์กรบริหารส่วนตำบลตามวาระหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างดำเนินการจัดตั้งองค์กรบริหารส่วนตำบลตามวาระหนึ่งมิให้นำมาตรา ๖ มาใช้บังคับแก่ตำบลดังกล่าว และให้สภารำบดูตามประกาศของคณะกรรมการปัตติ ฉบับที่ ๓๒๖ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามประกาศของคณะกรรมการปัตติดังกล่าวจนถึงวันที่มีการประชุมสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลครั้งแรก

เมื่อจัดตั้งองค์กรบริหารส่วนตำบลตามวาระหนึ่งแล้ว ให้โอนบรรดาสิทธิในบุคคลนี้ให้มาตรา ๖ มาใช้บังคับแก่ตำบลดังกล่าว และให้สภารำบดูตามประกาศของคณะกรรมการปัตติ ฉบับที่ ๓๒๖ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามประกาศของคณะกรรมการปัตติ ฉบับที่ ๓๒๖ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ไปเป็นขององค์กรบริหารส่วนตำบลที่จัดตั้งขึ้นนั้น

ในวาระเริ่มแรกเป็นเวลาสี่ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับมิให้คำวามในมาตรา ๕๘ วรรคสอง มาใช้บังคับกับองค์กรบริหารส่วนตำบลที่จัดตั้งขึ้นตามวาระหนึ่งหรือตามพระราชบัญญัตินี้ และให้กำหนดเป็นประชานกรรมการบริหารโดยตำแหน่ง

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

บัญญัติ บรรทัดฐาน

รองนายกรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติ
สภารាជบดีและองค์กรบริหารส่วนตำบล(ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๔๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๒
เป็นปีที่ ๔๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศ
ว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสภารាជบดีและองค์กรบริหารส่วนตำบล
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภารាជบดีและองค์กรบริหารส่วนตำบล
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา^๑
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา (๔) ของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสภารាជบดีและองค์
กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญา กับ สภารាជบดีและองค์กรบริหารส่วนตำบลที่ตนดำรงตำแหน่ง^๒
หรือในกิจการที่กระทำให้แก่ สภารាជบดีและองค์กรบริหารส่วนตำบลนั้น”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกวรรคสองของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสภารាជบดีและองค์กร
บริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติสภารាជบดีและองค์
กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้
ต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญา กับ สภารាជบดีและองค์กรบริหารส่วนตำบลที่ตนดำรงตำแหน่ง^๒ หรือในกิจ
การที่กระทำให้แก่ สภารាជบดีและองค์กรบริหารส่วนตำบลนั้น”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๑ ทวิ มาตรา ๔๑ ตรี และมาตรา ๔๑ จัตวาพระราช
บัญญัติสภารាជบดีและองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

“มาตรา ๔๑ ทวิ ”สภารាជบดีหรือองค์กรบริหารส่วนตำบลอาจร่วมกับองค์กรบริหารส่วนตำบล
ที่มีเขตติดต่อกันภายใต้เขตอำเภอเดียวกัน ได้ตามเจตนาตามมนุษยธรรมของประชาชนในเขตตำบลนั้นโดยนำ
มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ มาใช้บังคับโดยอนุโนม

มาตรา ๔๑ ตีริ ສภาตាบลและองค์การบริหารส่วนตำบลอาจร่วมกับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่เขตติดต่อกันภายใต้ความต้องการเดียวกันได้ตามเจตนาตามณฑลของประชาชนในเขตตำบลนั้นโดยตราเป็นพระราชบัญญัติและให้กำหนดเขตใหม่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นไว้ในพระราชบัญญัติด้วย

มาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓ วรรคสองและวรคสามมาใช้บังคับกับการรวมตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

มาตรา ๔๓ จัตวา องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีจำนวนประชากรหั้งหมดไม่ถึงสองพันคนทั้งเป็นเหตุทำให้ไม่สามารถที่จะดำเนินการบริหารงานพื้นที่นั้นให้มีประสิทธิภาพในลักษณะขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศยุบองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าวโดยให้รวมพื้นที่เข้ากับองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นที่เขตติดต่อกันภายใต้ความต้องการเดียวกัน หรือให้ตราพระราชบัญญัติและองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว โดยให้รวมพื้นที่เข้ากับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีเขตติดต่อกันภายใต้ความต้องการเดียวกันตามเจตนาตามณฑลของประชาชนในเขตตำบลนั้น หั้งนี้ภายใต้เงื่อนไขในเก้าสิบวันนับแต่วันที่มีเหตุตั้งกล่าว

ให้นำมาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ วรรคสองและวรคสามมาใช้บังคับการยุบ และรวมองค์การบริหารส่วนตำบล หรือการยุบและรวมองค์การบริหารส่วนตำบลกับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นแล้วแต่กรณี ตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

มาตรา ๗ พระราชบัญญัติสภาพต่ำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา ๔๔ สถาบันองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสมาชิกสถาบันองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหมู่บ้านละสองคน ซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราชภูมิผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

ในกรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงหนึ่งหมู่บ้านให้องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสถาบันองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหนึ่งคน และในกรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหมู่บ้านละสามคน

หักเกณฑ์และวิธีการสมัครรับเลือกตั้งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสถาบันองค์การบริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

อายุของสถาบันองค์การบริหารส่วนตำบลมีกำหนดคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติสภาพต่ำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๙ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับกับผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบล และการเลือกตั้งสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบลด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๗ ทวิ และมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติสภานิติบัญญัติและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

“มาตรา ๔๗ ทวิ ผู้มีสิทธิรับสมัครเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ต้อง

(๑) มีคุณสมบัติตามมาตรา ๙(๑) และ(๒)

(๒) ไม่มีลักษณะดังข้อห้ามตามมาตรา ๙ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) หรือ (๑๐)

(๓) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญา กับองค์การบริหารส่วนตำบลที่ตนสมัครรับเลือกตั้งหรือในกิจการที่กระทำให้เกิดองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

(๔) ไม่เคยถูกผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้ออกจากตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือแพทย์ประจำตำบล เว้นแต่จะพ้นหน้าปีนับแต่วันจากตำแหน่งจนถึงสมัครรับเลือกตั้ง

(๕) ไม่เคยถูกสภาพาดตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล หรือไม่เคยถูกสภาพาดตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เว้นแต่จะพ้นหน้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งจนถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

มาตรา ๔๘ ทวี สมาชิกภาพของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) ถึงคราวอายุของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือมีการยุบสภาพาดตำบลบ犀ารส่วนตำบล

(๒) ตาย

(๓) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายอำเภอ ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันลาออก

(๔) เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ในสัญญา กับองค์การบริหารส่วนตำบลที่ตนดำรงตำแหน่ง หรือในกิจการที่กระทำให้เกิดองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะดังตามมาตรา ๔๗ ทวิ

(๖) มิได้อยู่ประจำในหมู่บ้านที่ได้รับเลือกตั้งเป็นระยะเวลากิดต่อเกินหกเดือน

(๗) ขาดประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลติดต่อกันสามครั้งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(๘) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เพราะมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสีย หรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่องค์การบริหารส่วนตำบล หรือกระทำการอันเสื่อมเสียประชิญของสภาพาดตำบลบ犀ารส่วนตำบล โดยมีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เข้าชื่อเสนอให้องค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณา และมติดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

(๙) ราชภรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล “ได้ลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายเกี่ยวกับการลงคะแนนเสียง ให้สมาชิกสภาพาดถ้วน หรือผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง

เมื่อในกรณีสงสัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ใดสิ้นสุดลงตาม (๔) (๕)

(๖) หรือ (๗) ให้นายอำเภอสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของนายอำเภอให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ใดสิ้นสุดลงตาม (๙) ผู้นั้นอาจ อุธรรมหรืออ้างตัวเป็นตัวของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดได้ภายในสิบห้าวัน นับ แต่วันที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติ โดยระบุข้ออ้างตัวเป็นตัวของสภาองค์การบริหารส่วน ด้วย ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว ในกรณีดังกล่าวยังไม่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๔ ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๔๗ จนกว่าผู้ว่าราชการจังหวัดจะได้คำวินิจฉัยแล้ว

ในกรณีที่สมาชิกภาพของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงตาม (๙) พร้อมกัน ให้ถือว่าเป็น การยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล"

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติสภาร่างแบบและองค์การบริหาร ส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๕๘ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย ประธานกรรมการ บริหารคนหนึ่งและกรรมการบริหารจำนวนสองคน ซึ่งสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกจากสมาชิก สภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วเสนอให้นายอำเภอแต่งตั้ง

ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเลขานุการคณะกรรมการบริหาร

การประชุมและการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวง มหาดไทย"

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกมาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติสภาร่างแบบ และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติสภาร่างแบบและองค์การบริหาร ส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๖๔ คณะกรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ถึงคราวอายุของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

(๒) มีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

(๓) สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงพร้อมกันตาม

มาตรา ๔๗ ต่อไปนี้

(๔) ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้คณะกรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๙๒

(๕) คณะกรรมการบริหารลาออก และในกรณีเข่นนี้ให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่ง นับแต่วัน

ที่คณะกรรมการบริหารลาออก

(๖) ความเป็นกรรมการบริหารของประธานกรรมการสิ้นสุดลง

(๗) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า สองในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเท่าที่มีอยู่

(๗) ສภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติไม่รับหลักการแห่งร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือแห่งร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่คณะกรรมการบริหารเสนอ และผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับສภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือສภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่รับหลักการแห่งร่างข้อบังคับงบประมาณดังกล่าว ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ในการนี้ที่คณะกรรมการบริหารพัฒนาจากตำแหน่งตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๖) (๗) หรือ (๘) คณะกรรมการบริหารนั้นต้องอยู่ในตำแหน่ง เพื่อดำเนินกิจการต่อไปจนกว่าคณะกรรมการบริหารที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

เมื่อคณะกรรมการบริหารพัฒนาจากตำแหน่งตาม(๔) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นคณะกรรมการบริหารขึ้นใหม่ แล้วเสนอให้นายอำเภอแต่งตั้งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตำแหน่งนั้นว่างลง และถ้าพ้นกำหนดเวลาสิบห้าวันแล้วไม่อาจแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารดังกล่าวได้ โดยมีสาเหตุสำคัญของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้นายอำเภอเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อพิจารณาสั่งยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคสาม หรือกรณีที่คณะกรรมการบริหารพัฒนาจากตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๓) และนายอำเภอเห็นว่าการให้คณะกรรมการบริหารที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ตามวรรคสองดำเนินกิจการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนตำบลหรือราชการ นายอำเภอจะสั่งให้คณะกรรมการบริหารนั้นพ้นจากหน้าที่และแต่งตั้งบุคคลที่เห็นสมควรเป็นประธานกรรมการบริหารคนหนึ่งและกรรมการบริหารจำนวนสองคนประกอบเป็นคณะกรรมการบริหาร เพื่อดำเนินกิจการชั่วคราวจนกว่าคณะกรรมการบริหารแต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ก็ได้

ในระหว่างที่ไม่มีคณะกรรมการบริหาร ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลทำหน้าที่ประธานกรรมการบริหารเท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราว จนกว่าคณะกรรมการบริหารที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่"

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๔ ทวิแห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

"มาตรา ๖๔ ทวิ นอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๔ แล้ว ความเป็นกรรมการบริหารสิ้นสุดลง เฉพาะตัว เมื่อ

- (๑) พ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- (๒) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายอำเภอ ในกรณีเช่นนี้ให้อือวันจากตำแหน่ง นับแต่วันลาออก
- (๓) ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้กรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๙๙
- (๔) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่งคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่
- (๕) ราชภรษฎีมีผลตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้ลงทะเบียนให้พ้น

จากตัวແໜ່ງຕາມກູ່ນາຍເກີ່ວກັບກາຮັງຄະແນນເສື່ອງໃຫ້ສາທິກສພາທ້ອງດີນ ຮ່ອງຜູ້ບໍລິຫານທ້ອງດີນພັນຈາກ
ຕໍ່ແໜ່ງ

ในกรณีที่สมาชิกภาคของกรรมการบริหารผู้ได้สืบสุดลงตาม (๔) ผู้นั้นอุทธรณ์ หรือต้องยังมติของ
สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดได้ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่สภาพองค์การบริหาร
ส่วนตำบลมีมติ โดยระบุข้อโต้แย้ง และข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายประกอบด้วย ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด¹
สอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว ในกรณีดังกล่าวยังไม่ต้องดำเนินการเลือกกรรมการบริหารแทนตำแหน่งที่
ว่าง จนกว่าผู้ว่าราชการจังหวัดจะได้มีคำวินิจฉัยแล้ว"

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความใน (๙) มาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันบำเพ็ญประโยชน์ฯ ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๙) บำรุงรักษาศิลป จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น”

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๙) ของมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันและองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

“(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร ”

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๒) และ(๑๓)ของมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติสภานิติบัญญัติและองค์กรการบริหารส่วนตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

“(๑๒) การท่องเที่ยว

(๑๓) การผังเมือง"

มาตรา ๗๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสถาตามาตรและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ความต่อไปนี้แทน

“ร่างข้อบังคับดําบลจะเสนอได้ก็ต่อเมื่อคณะกรรมการบริหาร หรือสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วน ดําบล หรือราษฎรในเขตองค์กรบริหารส่วนดําบลตามกฎหมายเกี่ยวกับการเข้าชื่อ ให้สภาพท้องถิ่น พิจารณาออกข้อบังคับโดยท้องถิ่น”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความใน มาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันฯ และองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๔ ภาคีบำรุงท้องที่ ภาคีในเรื่องและที่ดิน ภาคีป้าย อาการการฝ่าสัตว์ และค่าธรรมเนียมรวมถึงประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฝ่าสัตว์ ทั้งนี้ ให้องค์กรบริหารส่วนตำบลได้ เมื่อได้มีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นแล้ว ให้ส่งมอบให้เป็นรายได้ขององค์กรบริหารส่วนตำบลนั้น

ในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่และภาษีโรงเรือนและที่ดินขององค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการบริหารมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกันกับนายอำเภอและหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่และกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน และให้คณะกรรมการบริหารส่วนตำบลมีอำนาจพิจารณาชี้ขาดคำร้องขอให้มีการพิจารณาการประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดินใหม่ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งนี้องค์

การบริหารส่วนตำบลอาจมอบอำนาจหน้าที่ดังกล่าวให้หน่วยงานอื่นของรัฐดำเนินการแทนได้ และให้หักค่าใช้จ่ายได้ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๙๗

มาตรา ๙๙ ให้ยกเลิกความใน มาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๗ รายได้จากค่าธรรมเนียม ตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล เงินการประทานบัตรใบอนุญาตและอาชญาบัตรตามกฎหมายว่าด้วยการประมงค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน ที่เก็บในองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙๑ เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนร่วม นายอำเภอจะรายงานเสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อยุบองค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่งหรือกรณีอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจยุบสภาพัฒนาการบริหารส่วนตำบลและให้แสดงเหตุผลไว้ในคำสั่งด้วย

เมื่อมีการยุบสภาพัฒนาการบริหารส่วนตำบลหรือถือว่าเป็นการยุบสภาพัฒนาการบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นใหม่ภายในสี่สิบห้าวัน

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกวรรคสองในมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

มาตรา ๑๒ ในวาระเริ่มแรกเป็นเวลาสี่ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับมิให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๔๗ ทวิ (๒) เอกสารลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ (๖) แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติตามใช้บังคับกับผู้มีสิทธิสมัครเลือกตั้งเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ให้พ้นออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๙ (๖) ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ก็ให้พ้นออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๙ (๖) นับแต่วันเลือกตั้ง

มาตรา ๑๓ บรรดาสมาชิกสภาพัฒนาการบริหารส่วนตำบลและกรรมการบริหาร ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปนี้จนกว่าจะครบตามวาระตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

ในกรณีดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาพัฒนาการบริหารส่วนตำบลตามวรรคหนึ่งว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใดก็ตาม ไม่ต้องดำเนินการเลือกตั้งขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างและให้สภาพัฒนาการบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งว่างลงตามวรรคสองและเป็นประธานกรรมการบริหารหรือกรรมการบริหารด้วย ให้สภาพัฒนาการบริหารส่วนตำบล เลือกสมาชิกสภาพัฒนาการบริหารส่วน

ตำบลที่มีอยู่เป็นประธานกรรมการบริหารหรือกรรมการบริหารแล้วแต่กรณี ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตำแหน่งนั้นว่างลง

ให้ประธานกรรมการบริหารหรือกรรมการบริหาร ซึ่งได้รับเลือกขึ้นแทนนั้นดำรงตำแหน่งได้เท่า瓦ะที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่องค์กรบริหารส่วนตำบล วึงเป็นสมาชิกโดยตำแหน่งพ้นจากสมาชิกภาพไปก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าສภากองค์กรบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่มีอยู่ และบรรดา กิจการที่สภากองค์กรบริหารส่วนตำบลดังกล่าวได้กระทำไปในจำนวนหน้าที่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้มีผลใช้บังคับได้

มาตรา ๒๕ ในระหว่างที่ไม่มีกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้นำกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล มาใช้บังคับกับการเลือกตั้งสมาชิกสภากองค์กรบริหารส่วนตำบลโดยอนุโลม ทั้งนี้ให้จำนวนหน้าที่ของผู้บริหารจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล เป็นจำนวนหน้าที่ของนายอำเภอและยกเว้นไม่ต้องเรียกเก็บเงินประกันการสมัคร

การเลือกตั้งสมาชิกองค์กรบริหารส่วนตำบลตามมาตรา ๔๔ ให้ถือเขตหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นเขตเลือกตั้ง

ใบสมัคร และบัตรเลือกตั้งสมาชิกสภากองค์กรบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา ๒๖ องค์กรบริหารส่วนตำบลใดมีเหตุต้องยุบและรวมกับองค์กรบริหารส่วนตำบลหรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๔๑ จัดว่า แห่งพระราชบัญญัติสถาบันตำบลและองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๔๑ จัดล่าว ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้สนับสนุนพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติ
กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิน

พ.ศ. ๒๕๔๒

กฎมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๒
เป็นปีที่ ๔๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควร มีกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับใด ๆ ในส่วนที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิน” หมายความว่า องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรส่วนปกครองท้องถินอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิน

“กรรมการ” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ครั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของตนและมีอำนาจออกกฎหมาย และระเบียนเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและระเบียนนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรส่วนปักครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการชุดหนึ่งเรียกว่า “ คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรส่วนปักครองส่วนท้องถิ่น ” ประกอบด้วย

- (๑) นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน
- (๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการและคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการ ก.พ. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และอธิบดีการปักครอง
- (๓) ผู้แทนองค์กรส่วนปักครองส่วนท้องถิ่นจำนวนสิบสองคน ประกอบด้วยผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดสองคน ผู้แทนเทศบาลสามคน ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลห้าคน ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารเมืองพัทยาหรือผู้บริหารองค์กรส่วนปักครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีภูมายieldตั้งขึ้น รวม สิบคน ทั้งนี้โดยให้ผู้บริหารองค์กรส่วนปักครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทเลือกกันเองตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายกรัฐมนตรีกำหนด

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน สิบสอง คน ประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านการพัฒนาท้องถิ่น ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านการปักครองส่วนท้องถิ่นในสาขาธุรกิจหรือธุรัศประศาสนศาสตร์ และด้านกฎหมาย ทั้งนี้ การสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือวิธีการที่นายกรัฐมนตรีกำหนด

ให้หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรส่วนปักครองส่วนท้องถิ่น เป็นเลขานุการคณะกรรมการ

- มาตรา ๗** กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้
- (๑) มีสัญชาติไทย
  - (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบวบรวม
  - (๓) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งและเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการหน่วยงานรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การปักครองส่วนท้องถิ่น เว้นแต่เป็นผู้สอนในสถาบันคุณศึกษาของรัฐ
  - (๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
  - (๕) ไม่เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารส่วนท้องถิ่น
  - (๖) ไม่เป็นเจ้าหน้าที่หรือผู้มีตำแหน่งใด ๆ ในพระครรภ์เมือง
- มาตรา ๘** กรรมการตามมาตรา ๖ (๓) พ้นจากตำแหน่งเมื่อลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานกรรมการหรือพ้นจากการเป็นผู้บริหารท้องถิ่น
- มาตรา ๙** กรรมการตามมาตรา ๖ (๔) มีภาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับสรรหาเป็นกรรมการอีกได้ไม่เกินสองคราวติดต่อกัน

ถ้ากรรมการตามวาระหนึ่งว่างลง ให้สร้างกรรมการแทน และให้ผู้ซึ่งได้รับสร้างอยู่ในตำแหน่ง เท่ากับ ระยะเวลาที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในระหว่างที่ยังมิได้สร้างกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างตามวาระสอง และยังมีกรรมการเหลืออยู่ เกินกึ่งหนึ่ง ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

มาตรา ๑๐ นอกจาก การพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออกจากบังคับบัญชาด้วยสาเหตุใดๆ ก็ตาม
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเดื่อนไร้ความสามารถ
- (๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะดังที่ห้ามตามมาตรา ๗
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

มาตรา ๑๑ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดซึ่งจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม ถ้าประธานกรรมการหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

ในการตัดสินใจข้ามให้อีกเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงข้าม

มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการเพื่อ ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการรัฐมนตรีและรายงานต่อสภา
- (๒) กำหนดการจัดระบบการบริการสาธารณูปโภคตามอำนาจหน้าที่ระหว่างรับกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองเป็นสำคัญ
- (๓) ปรับปรุงสัดส่วน ภาษีและอากร และรายได้ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองเป็นสำคัญ
- (๔) กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจ จากราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๕) ประสานการถ่ายโอนข้าราชการ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น และพนักงานรัฐวิสาหกิจระหว่าง ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กับคณะกรรมการ พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับการกำหนดอำนาจและหน้าที่การจัดสรรภาษีและอากร เงิน อุดหนุน เงินงบประมาณที่ราชการส่วนกลางโอนให้แก่องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น และการถ่ายโอนภารกิจ ตาม (๑) (๓) และ (๕)

(๖) เสนอแนะต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี ให้มีการกระจายอำนาจการอนุมัติหรือการอนุญาต ตามที่มีกฎหมายบัญญัติให้ต้องขออนุมัติหรือขออนุญาตไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความสะดวก รวดเร็ว ในการให้บริการประชาชน และการกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๗) เสนอแนะมาตรการด้านการเงิน การคลัง การภาษีอากร การงบประมาณ และการรักษาวินัยทางการเงิน การคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๘) เสนอแนะการตราพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวง ประกาศ ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งที่จำเป็นเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแผนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี

(๙) เร่งด้วยให้มีการตราพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวง ประกาศ ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งที่จำเป็นเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแผนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี

(๑๐) เสนอแนะต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี ในการจัดสรรงบประมาณ ที่จัดสรรเพิ่มขึ้นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากการถ่ายโอนภารกิจจากส่วนกลาง

(๑๑) พิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรงบอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความจำเป็น

(๑๒) เสนอแนะและจัดระบบตรวจสอบและการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น
(๑๓) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการในกรณีที่ปรากฏว่าส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจไม่ดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑๔) เสนอรายงานเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีอย่างปีละหนึ่งครั้ง

(๑๕) ออกประกาศกำหนดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้
(๑๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น ประกาศของคณะกรรมการตาม(๑๕) เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ มาตรา ๑๗ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการใด ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

ให้นำบทบัญญัติตามรา ๑๑ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการโดยอนุโลม มาตรา ๑๙ ใน การปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่งข้อมูลหรือเอกสาร ให้ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณาได้ ในการนี้อาจเรียกบุคคลใด ๆ มาชี้แจงด้วยก็ได้

มาตรา ๑๘ ให้สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยมี อำนาจ และหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ

- (๒) รวบรวมข้อมูลศึกษา และวิเคราะห์เกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ
- (๓) ร่วมมือและประสานงานกับราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๔) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
- (๕) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

หมวดที่ ๒

การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณสุข

มาตรา ๑๖ ให้เทศบาลเมืองพัทยา และองค์กรบริการส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริหารสาธารณสุขเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้

- (๑) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
- (๒) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
- (๓) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
- (๔) การสาธารณูปโภค และการก่อสร้างอื่น ๆ
- (๕) การสาธารณูปการ
- (๖) การส่งเสริม การฝึก และการประกอบอาชีพ
- (๗) การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
- (๘) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- (๙) การจัดการศึกษา
- (๑๐) การสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชราและผู้ด้อยโอกาส
- (๑๑) การบำรุงรักษาศิลปิน จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- (๑๒) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแข็งและจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
- (๑๓) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- (๑๔) การส่งเสริมกีฬา
- (๑๕) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- (๑๖) สงเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
- (๑๗) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
- (๑๘) การกำจัดมูลฝอย ลิงป่ากุล และน้ำเสีย
- (๑๙) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
- (๒๐) การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน

- (๒๑) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
- (๒๒) การจัดให้มีและควบคุมการนำสัตว์
- (๒๓) การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงมหรษพ และสถานที่สาธารณะอื่น ๆ
- (๒๔) การจัดการ การนำร่องรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
- (๒๕) การผังเมือง
- (๒๖) การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
- (๒๗) การดูแลรักษาที่สาธารณะ
- (๒๘) การควบคุมอาคาร
- (๒๙) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๓๐) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุน การป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- (๓๑) กิจการอื่นใดที่เป็นประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามคณะกรรมการประกาศกำหนด มาตรา ๑๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖ ให้องค์กรบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้
  - (๑) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะกรรมการตรีกำหนด
  - (๒) สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
  - (๓) การประสานงานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อื่น
  - (๔) การแบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
  - (๕) การคุ้มครอง ดูแลและนำร่องรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
  - (๖) การจัดการศึกษา
  - (๗) การส่งเสริมประชาธิไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
  - (๘) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎร ใน การพัฒนาท้องถิ่น
  - (๙) การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม
  - (๑๐) การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม
  - (๑๑) การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม
  - (๑๒) การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ
  - (๑๓) การจัดการและดูแลสถานีขันส่งทั้งทางบกและทางน้ำ
  - (๑๔) การส่งเสริมการท่องเที่ยว

(๑๕) การพานิชย์ การส่งเสริมการลงทุน และทำกิจกรรมไม่geraจะดำเนินการเองหรือร่วมกับบุคคลอื่นหรือจากสหการ

(๑๖) การสร้างและบำรุงรักษาทางบทบาทน้ำที่เข้มต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

(๑๗) การจัดตั้งและดูแล ตลาดกลาง

(๑๘) การส่งเสริมกีฬา จาริตระบบฯ และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

(๑๙) การจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันโรค และควบคุมโรคติดต่อ

(๒๐) การจัดให้มีพิพิธภัณฑ์และหอดูดหมายเหตุ

(๒๑) การขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจร

(๒๒) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๒๓) การให้มีระบบรักษาความสงบเรียบร้อยในจังหวัด

(๒๔) จัดทำกิจการใดอันเป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขต และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์กรบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๒๕) สนับสนุนหรือช่วยเหลือส่วนราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น

(๒๖) การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

(๒๗) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก ศตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส

(๒๘) จัดทำกิจการอื่นไดตามที่กฎหมายกำหนดให้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด

(๒๙) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตาม คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๘ ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณสุขเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา ๑๖ และ ๑๗

มาตรา ๑๙ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษไม่เต็มพื้นที่จังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณสุขเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา ๑๖

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษเต็มพื้นที่จังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณสุขเพื่อประโยชน์ของประชาชน ในท้องถิ่นตนเองตาม มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗

มาตรา ๒๐ ในการนี้กฎหมายบัญญัติให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการให้บริหารสาธารณสุขอย่างเดียวแก่รัฐค่ายคลึงกันให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบในส่วนใด

มาตรา ๒๑ บรรดาอำนาจหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของรัฐตามกฎหมาย รัฐอาจมอบอำนาจหน้าที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการแทนได้

ในการดำเนินดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ระบุตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจร่วมมือกันดำเนินการหรืออาจร้องขอให้รัฐหรือองค์กรปกครองท้องถิ่นอื่น แล้วแต่กรณี ดำเนินการแทนได้

มาตรา ๒๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้เอกชนดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่แทนได้ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกระทรวง

หมวด ๓ การจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากร

มาตรา ๒๓ เทศบาล เมืองพัทยาและองค์กรบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้จากการภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และเงินรายได้ดังต่อไปนี้

- (๑) ภาษีโรงเรือนและที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน
- (๒) ภาษีบำรุงท้องที่ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่
- (๓) ภาษีป้ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีป้าย
- (๔) ภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัชฎากรที่ได้รับการจัดสรรในอัตรารึ่งเมื่อร่วมกับ การจัดสรรตามมาตรา ๒๔ (๓) และมาตรา ๒๕(๖) แล้วไม่เกินร้อยละสามสิบของภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้หักส่วนที่ต้องจ่ายคืนแล้ว โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพกรที่จัดเก็บ

(๕) ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัชฎากร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตรารึ่ง เมื่อร่วมกับตามมาตรา ๒๔ (๔) แล้วไม่เกินร้อยละสามสิบของภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้หักส่วนที่ต้องจ่ายคืนแล้ว โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพกรที่จัดเก็บ

(๖) ภาษีสรรพากรตามกฎหมายว่าด้วยภาษี สรรพากร มิต ภาษีสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา และค่าแสตมป์ยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตเทศบาล เมืองพัทยา และองค์กรบริหารส่วนตำบล โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราไม่เกินร้อยละสามสิบของอัตราภาษีที่กรมสรรพากรจัดเก็บ และให้อีกเป็นภาษีและค่าแสตมป์ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากร มิตที่จะจัดเก็บ

(๗) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ รวมทั้งเงินเพิ่มตามกฎหมาย ว่าด้วยรถยนต์ ภาษีรถ ตามกฎหมาย ว่าด้วยการขับสั่งทางบก และค่าธรรมเนียมล้อเลื่อนตามกฎหมายว่าด้วยภาษีล้อเลื่อน

- (๘) ภาษีการพนันตามกฎหมายว่าด้วยภาษีการพนัน
- (๙) ภาษีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ
- (๑๐) อากรการนำสัตว์และผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการนำสัตว์ตามกฎหมายว่า ด้วยการควบคุมการนำสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์

- (๑) อาการรั้งนกอีແຄນตามกฎหมายว่าด้วยอาการรั้งนกอีແຄນ
- (๒) ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่หลังจากหักส่งเป็นรายได้ของรัฐในอัตราทั้งสี่สิบแล้วดังต่อไปนี้
- (ก) องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลที่มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ตามประทานบัตรให้ได้รับการจัดสรรในอัตราทั้งสี่สิบของเงินค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ภายใต้เขต
  - (ข) องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลอื่นที่มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ตามประทานบัตร ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราทั้งสี่สิบของเงินค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ภายใต้เขต
  - (ค) องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลในจังหวัดอื่นให้ได้รับการจัดสรรในอัตราทั้งสี่สิบของเงินค่าภาคหลวงในจังหวัดอื่นให้ได้รับการจัดสรรในอัตราทั้งสี่สิบแล้วดังต่อไปนี้
- (๓) ค่าภาคหลวง ปีโตเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปีโตเลียมหลังจากหักส่งเป็นรายได้ของรัฐในอัตราทั้งสี่สิบแล้วดังต่อไปนี้
- (ก) องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลที่มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ตามสัมปทานให้ได้รับการจัดสรรในอัตราทั้งสี่สิบของเงินค่าภาคหลวงปีโตเลียมที่จัดเก็บได้ภายใต้เขต
  - (ข) องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลอื่นที่มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ตามสัมปทานให้ได้รับการจัดสรรในอัตราทั้งสี่สิบของเงินค่าภาคหลวงปีโตเลียมที่จัดเก็บได้ภายใต้เขต
  - (ค) องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลในจังหวัดอื่นให้ได้รับการจัดสรรในอัตราทั้งสี่สิบของเงินค่าภาคหลวงปีโตเลียมที่จัดเก็บได้ภายใต้เขต
- (๔) ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับสังหาริมทรัพย์ที่มีทุนทรัพย์ภายในเขตทั้งนี้ ตามประมวลกฎหมายที่ดินและกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด
- (๕) ค่าธรรมเนียมสมนาบินตามกฎหมายว่าด้วยภาษีการเดินอากาศ หันนี้ให้เป็นไปตามอัตราและวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด
- (๖) ค่าธรรมเนียมต่อไปนี้โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตรา ไม่เกินร้อยละสิบของธรรมเนียมที่มีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น
- (ก) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา
  - (ข) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเล่นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน
- (๗) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับในกิจการที่กฎหมายอนุญาตให้เทศบาลเมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการภายใต้เขตห้องที่นั่น ๆ และให้ตกเป็นรายได้ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว ในกรณีกฎหมายกำหนดให้เทศบาลเป็นผู้จัดเก็บค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ให้นำรายได้มาแบ่งให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลที่อยู่ภายใต้เขตจังหวัดตามที่คณะกรรมการกำหนด
- (๘) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาลหันนี้ ให้เป็นไปตามสัดส่วนที่คณะกรรมการกำหนด

(๑๙) ค่าธรรมเนียมใด ๆ ที่เรียกเก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประไชน์จากการสาธารณูปการที่จัดให้มีขึ้น

(๒๐) รายได้ตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของเทศบาล เมืองพทฯ และองค์กรบริหารส่วนตำบล

มาตรา ๒๔ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด อาจมีรายได้จากการซื้อขายค่าธรรมเนียม และเงินรายได้ดังต่อไปนี้

(๑) ภาษีบำรุงองค์กรบริหารส่วนจังหวัด สำหรับน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซล และน้ำมันที่คล้ายกัน ก้าชปิโตเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตจังหวัดโดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มได้ไม่เกินลิตรละสิบสตางค์สำหรับน้ำมันและกิโลกรัมละไม่เกินสิบสตางค์ สำหรับก้าชปิโตเลียม

(๒) ภาษีบำรุงองค์กรบริหารส่วนจังหวัด สำหรับยาสูบ ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตจังหวัดโดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มได้ไม่เกินมวนละสิบสตางค์

(๓) ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัชฎากร ที่ได้รับจัดสรรในอัตราซึ่ง เมื่อร่วมกับอัตราตามมาตรา ๒๓(๔) มาตรา ๒๕ (๖) แล้วไม่เกินร้อยละสามสิบของภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้หักส่วนที่ต้องจ่ายคืนแล้ว โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพกรที่จัดเก็บ

(๔) ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัชฎากร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราซึ่งเมื่อร่วมกับตามมาตรา ๒๓ (๕) แล้วไม่เกินร้อยละสามสิบของภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้หักส่วนที่ต้องจ่ายคืนแล้ว โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพกรที่จัดเก็บ

(๕) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ รวมทั้งเงินเพิ่มตามกฎหมาย ว่าด้วยรถยนต์ ภาษีรถตามกฎหมาย ว่าด้วยการขนส่งทางบก และค่าธรรมเนียมล้อเลื่อนตามกฎหมายว่าด้วยภาษีล้อเลื่อน

(๖) ภาษีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

(๗) อากรรังนกอีก่อนตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีก่อน

(๘) ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละยี่สิบของค่าภาคหลวงแร่

(๙) ค่าภาคหลวงปิโตเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตเลียมให้ได้รับการจัดสรร ในอัตราร้อยละยี่สิบของค่าภาคหลวงปิโตเลียม

(๑๐) ค่าธรรมเนียมบำรุงองค์กรบริหารส่วนจังหวัด โดยออกข้อบัญญัติเรียกเก็บจากผู้พักในโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

(๑๑) ค่าธรรมเนียมค่าใบอนุญาต และค่าปรับในกิจการที่กฎหมายหน้าที่ให้องค์กรบริหารส่วนจังหวัดเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการภายในเขตท้องที่นั้น ๆ และให้ตกเป็นรายได้ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด

(๑๒) ค่าธรรมเนียมใด ๆ ที่เรียกเก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประไชน์จากการสาธารณูปการที่องค์กรบริหารส่วนจังหวัดจัดให้มีขึ้น

(๙๐) รายได้คืนตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นองค์กรบริหารส่วนจังหวัด

มาตรา ๒๕ ก足以กุ้งเทพมหานครอาจมีรายได้จากการซื้อการค่าธรรมเนียม และเงินรายได้ดังต่อไปนี้

- (๑) ภาษีโรงเรือนและที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน
- (๒) ภาษีบำรุงท้องที่ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่
- (๓) ภาษีป้ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีป้าย
- (๔) ภาษีบำรุงกรุงเทพมหานคร สำหรับน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซล และน้ำมันที่คล้ายกัน ก้าบปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตกรุงเทพมหานคร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มได้ไม่เกินลิตรละสิบสตางค์สำหรับน้ำมันและกิโลกรัมละไม่เกินสิบสตางค์ สำหรับก้าบปิโตรเลียม
- (๕) ภาษีบำรุงกรุงเทพมหานครสำหรับยาสูบ ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตกรุงเทพมหานครโดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มได้ไม่เกินมวนละสิบสตางค์
- (๖) ภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัชภารก ที่ได้รับจัดสรรในอัตรา ซึ่งเมื่อรวมกับอัตราตามมาตรา ๒๓ (๔) มาตรา ๒๔ (๓) แล้วไม่เกินร้อยละสามสิบของภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้หักส่วนที่ต้องจ่ายคืนแล้ว โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพกรที่จัดเก็บ
- (๗) ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัชภารก โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราไม่เกินร้อยละสามสิบของภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้หักส่วนที่ต้องจ่ายคืนแล้วโดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพกรที่จัดเก็บ
- (๘) ภาษีสรรพสามิตตามกฎหมายว่าด้วยภาษี สรรพสามิต ภาษีสุราตามกฎหมายว่า ด้วยสุรา และค่าแสตนป์ยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตกรุงเทพมหานคร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราไม่เกินร้อยละสามสิบของอัตราภาษีที่กรมสรรพสามิตจัดเก็บ และให้ถือเป็นภาษีและค่าแสตนป์ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพสามิตที่จะจัดเก็บ
- (๙) ภาษีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ
- (๑๐) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ รวมทั้งเงินเพิ่มตามกฎหมาย ว่าด้วยรถยนต์ ภาษีรถ ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และค่าธรรมเนียมล้อเลื่อนตามกฎหมายว่าด้วยภาษีล้อเลื่อน
- (๑๑) ภาษีการพนันตามกฎหมายว่าด้วยภาษีการพนัน
- (๑๒) ค่าภาคหลวงแร่สิบของเงินค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ภายใต้กฎหมายในเขตกรุงเทพมหานครในอัตราร้อยละสี่สิบของค่าภาคหลวงแร่
- (๑๓) ค่าภาคหลวงปีโตเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปีโตเลียมที่จัดเก็บภายใต้กฎหมายในเขตกรุงเทพมหานคร ในอัตราร้อยละสี่สิบของค่าภาคหลวงปีโตเลียม
- (๑๔) อากรภาษ่าสัตว์และผลประโยชน์อันเกิดจากการภาษ่าสัตว์ตามกฎหมายว่า ด้วยการควบคุมภาษ่าสัตว์และจำนวนเนื้อสัตว์

(๑๕) ค่าธรรมเนียมบำรุงกรุงเทพมหานคร โดยออกข้อบัญญัติเรียกเก็บจากผู้พักในโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

(๑๖) ค่าธรรมเนียม สนับสนุนตามกฎหมายว่าด้วยภาษีการเดินอากาศ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามขัตตราและวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

(๑๗) ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับสังหาริมทรัพย์ที่มีทุนทรัพย์ตามประมวลกฎหมายที่ดินและกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด

(๑๘) ค่าธรรมเนียมดังต่อไปนี้ โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้น ในอัตราไม่เกินร้อยละสามสิบของธรรมเนียมที่มีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

(ก) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา

(ข) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเล่นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน

(๑๙) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับในกิจการที่กฎหมายกำหนดให้กู้กรุงเทพมหานครเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการภายในเขตท้องที่นั้น ๆ และให้ตกเป็นรายได้ของกรุงเทพมหานคร

(๒๐) ค่าธรรมเนียมใด ๆ ที่เรียกเก็บจากผู้ให้หรือได้รับประโยชน์จากการสาธารณูปโภคที่จัดให้มีขึ้น

(๒๑) รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของเทศบาล เมืองพัทยาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๒๖ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษไม่เต็มพื้นที่มีรายได้จากการภาษีอากร ค่าธรรมเนียมและเงินรายได้อื่นตามมาตรา ๒๓

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษเต็มพื้นที่จังหวัด มีรายได้จากการภาษีอากร ค่าธรรมเนียมและเงินรายได้อื่นตามมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔

มาตรา ๒๗ ภาษีและการประเภทอื่นนอกเหนือจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ อาจกำหนดให้เป็นภาษีและการร่วมกันระหว่างรับกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรืออาจกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเพิ่มได้ เพื่อให้สอดคล้องกับการถ่ายโอนภาระหน้าที่และงบประมาณจากราชการส่วนกลางมายังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจัดสรรสัดส่วนภาษีและการตามภารหนี้ในแต่ละปี ให้คณะกรรมการ พิจารณากำหนดโดยคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน เองเป็นสำคัญ

มาตรา ๒๘ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายรับดังต่อไปนี้

- (๑) รายได้จากทรัพย์สินของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๒) รายได้จากสาธารณูปโภค

(๓) รายได้จากการพานิชย์ และการทำกิจการไม่ว่าจะดำเนินการเองหรือร่วมกับบุคคลอื่นหรือจากสหการ

(๔) ภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ค่าตอบแทน หรือรายได้อื่นตามที่นิบัญญติไว้ให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๕) ค่าบริการ

(๖) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

(๗) เงินซ่วยเหลือจากต่างประเทศ องค์การต่างประเทศหรือระหว่างประเทศ

(๘) รายได้จากการจำหน่ายพันธบัตร

(๙) เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิตบุคคลต่างๆ

(๑๐) เงินกู้จากต่างประเทศ องค์การต่างประเทศหรือระหว่างประเทศ

(๑๑) เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้

(๑๒) เงินซ่วยเหลือหรือเงินค่าตอบแทน

(๑๓) รายได้จากการหักภาษีเงินได้ของบุคคลที่ได้รับการจัดสรรให้ในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑๔) รายได้จากการค่าธรรมเนียมพิเศษ

การออกพันธบัตรตาม (๘) การกู้เงินจากองค์การหรือนิตบุคคลต่างๆ ตาม (๙) การกู้เงินตาม (๑๐) และรายได้ตาม (๑๓) ให้ออกเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการต่อมาตรา ๒๙ การกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับรายได้ตามหมวดนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการเงื่อนไข อัตราการจัดสรร การนำส่งเงินรายได้และการได้รับเงินรายได้สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่การกำหนดรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเรื่องใดมีกฎหมายอื่นบัญญัติไว้และเป็นการกำหนดรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเรื่องเดียวกับที่บัญญัติไว้แล้วในบทบัญญัติของกฎหมายนั้น ทั้งนี้ ถ้าการกำหนดรายได้ในเรื่องใดมีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการเงื่อนไข การจัดสรร การนำส่งเงินรายได้และการได้รับเงินรายได้ใช้บังคับอยู่แล้ว ให้ใช้บังคับตามกฎหมาย เช่นว่า นั้นไปพลาสติกก่อน จนกว่าจะมีประกาศของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง แต่ถ้าการกำหนดรายได้ในเรื่องใดยังไม่มีกฎหมายเช่นว่านั้น ให้การกำหนดรายได้ตามบทบัญญัติในหมวดนี้มีผลใช้บังคับเมื่อมีประกาศของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะมอบให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อื่น จัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าตอบแทน หรือรายได้อื่นใดเพื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก็ได้ทั้งนี้ โดยให้คิดค่าใช้จ่ายได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๔

แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๗๐ แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ให้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจการให้บริการสาธารณูปโภคในวันที่พระราชนูญตั้งให้บังคับแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้กำหนดเวลาดังนี้

(ก) ภารกิจที่เป็นการดำเนินการข้ามช่วงระหว่างรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือภารกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสี่ปี

(ข) ภารกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกระทบถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จสิ้นภายในสี่ปี

(ค) ภารกิจที่เป็นการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จสิ้นภายในสี่ปี

(๒) กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบในการให้บริการสาธารณูปโภคและขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันลงตามอำนาจหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ให้ชัดเจน โดยในระยะแรกอาจกำหนดภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้แตกต่างกันได้ โดยให้เป็นไปตามความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง ซึ่งต้องพิจารณาจากรายได้และบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จำนวนประชากร ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ตลอดจนคุณภาพในการให้บริการที่ประชาชนจะได้รับ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินระยะเวลาสิบปี

(๓) กำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์ให้รัฐกำหนดให้ประชาชนความร่วมมือและช่วยเหลือการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ

(๔) กำหนดการจัดสรรวาชีและอากร เงินอุดหนุน และรายได้อื่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามอำนาจและเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้ของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบและในช่วงระยะเวลาไม่เกิน พ.ศ. ๒๕๔๙ ให้องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้ของรัฐบาลในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบห้า ทั้งนี้ โดยการเพิ่มสัดส่วนตามระยะเวลาก่อนที่เหมาะสมแก่การพัฒนาในองค์กรส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินกิจการบริการสาธารณูปโภคได้ด้วยตนเองและโดยการจัดสรรสัดส่วนที่เป็นธรรมแก่องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย

(๕) การจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีในส่วนที่เกี่ยวกับการบริการสาธารณูปโภคในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้รัฐจัดสรรงบอุดหนุนให้เป็นไปตามความจำเป็นและความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

มาตรา ๗๑ ในการดำเนินการตามอำนาจและเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถ้ามีกฎหมายใดบัญญัติในลักษณะที่เป็นผลทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่อาจดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ได้ด้วยตนเองหรือมีลักษณะเป็นการข้ามกับการปฏิบัติหน้าที่ในการให้บริการสาธารณูปโภค

ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน และคณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควรให้มีการแก้ไขกฎหมายนั้น ให้คณะกรรมการรายงานต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการให้มีการแก้ไขกฎหมายดังกล่าว

มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดรายละเอียดของอำนาจหน้าที่ที่ในการให้บริการสาธารณูปการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบจะต้องกระทำ โดยในกรณีใดเป็นอำนาจและหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของรัฐหรือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันให้กำหนดแนวทางวิธีปฏิบัติเพื่อประสานการดำเนินการให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการในการจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากรให้เพียงพอแก่การดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ที่กำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ โดยต้องคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐในการบริการสาธารณะเป็นส่วนรวมด้วย

(๓) รายละเอียดเกี่ยวกับการเสนอให้แก้ไขหรือจัดให้มีกฎหมายที่จำเป็นเพื่อการดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) จัดระบบการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดนโยบายและมาตรการ กระจายบุคลากรจากราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคในส่วนท้องถิ่น โดยการสร้างระบบการถ่ายเทกำลังคนสู่ท้องถิ่น และการสร้างระบบความก้าวหน้าสายอาชีพที่เหมาะสม

แผนปฏิบัติการตามวรรคหนึ่ง ต้องกำหนดรายละเอียดวิธีปฏิบัติและกำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบรวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการให้ชัดเจนด้วย

มาตรา ๓๓ เมื่อคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ แล้ว ให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีให้เห็นชอบ และรายงานต่อรัฐสภาเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับต่อไป

แผนปฏิบัติการที่ประกาศใช้บังคับตามวรรคหนึ่ง ให้มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการนั้น

ในกรณีที่สภาพเปลี่ยนแปลงไปในระหว่างที่แผนปฏิบัติการใช้บังคับ คณะกรรมการอาจดำเนินการตามแผนปฏิบัติการนั้นให้เหมาะสมสมกับสภาพการณ์นั้นได้

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ติดตามผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการและรายงานให้คณะกรรมการรัฐมนตรีทราบทุกปี ในกรณีที่มีปัญหาอุปสรรคไม่อาจดำเนินการตามแผนปฏิบัติการได้ ให้คณะกรรมการรายงานให้คณะกรรมการรัฐมนตรีทราบปัญหาและอุปสรรค และแนวทางแก้ไขด้วย

มาตรา ๓๔ ให้คณะกรรมการพิจารณาบททวนการกำหนดอำนาจและหน้าที่และการจัดสรราษัยได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายหลังที่ได้ดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปแล้ว โดยต้องพิจารณาบททวนใหม่ทุกระยะเวลาไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่มีการกำหนดอำนาจและหน้าที่หรือวันที่มีการจัดสรราษัยได้ ทั้งนี้ จะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมของการ

กำหนดจำนวนและหน้าที่และการจัดสรรรายได้ เพื่อกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิน

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๕ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการจัดทำแผนมาตรา ๓๐ และแผนปฏิบัติการตามมาตรา ๓๒ ให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่กรรมการเริ่มปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๖ ในวาระเริ่มแรก ให้นายกรัฐมนตรีจัดให้มีการเลือกผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถินและสร้างหัวหงส์ทุกคุณวุฒิตามมาตรา ๖ ให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๗ ในวาระเริ่มแรก เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ ตามพระราชบัญญัตินี้ นายกรัฐมนตรีอาจมีคำสั่งให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการได้ตามที่เห็นสมควร

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชาน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายชรินทร์ ศึกษาภิจ เกิดวันที่ 3 พฤษภาคม 2512 จังหวัดชัยนาทสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2530 สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) จากวิทยาลัยการสาธารณสุขภาคใต้ จังหวัดยะลาในปีการศึกษา 2534 และเข้าทำงานครั้งแรกที่สถานีอนามัยตำบลอ้อมเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีในตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน สำเร็จการศึกษาปริญญาสาธารณสุขศาสตร์บัณฑิต(สาธารณสุขศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีการศึกษา 2538 ปี พ.ศ.2540 ปฏิบัติงานในตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุข สำเร็จปริญญาสาธารณสุขศาสตร์บัณฑิต(อาชีวอนามัยและความปลอดภัย) จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ในปีการศึกษา 2543 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร วิทยาศาสตร์รวมทางบัณฑิต สาขาวิชาเวชศาสตร์ชุมชน ภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม คณะแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันดำรงตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุข 5 ประจำ สถานีอนามัยตำบลอ้อมเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**